

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

Arheološki muzej u Zagrebu, Trg Nikole Šubića Zrinskog 19, tel. 48 73 000, 48 73 101,

fax 48 73 102, <http://www.amz.hr> e-mail adresa: muzej@amz.hr

1. SKUPLJANJE GRAĐE

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

1.1. Kupnja

1.2. Terensko istraživanje

1.3. Darovanje

Hrvatska narodna banka ustupila je 15 primjeraka kovanog novca (sve izdanja HNB-a) Numizmatičkom odjelu AMZ-a. Predmeti su inventirani pod inventarnim oznakama E65278–E65292.

1.4. Nasljeđivanje

1.5. Zamjena

1.6. Ustupanje

1.7. Ostalo

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Konzervatorsko-restauratorski odjel AMZ:

Tijekom godine redovito su kontrolirani mikroklimatski uvjeti u izložbenim prostorima, srednjevjekovnom, antičkom, egipatskom i pretpovijesnom depou, sjevernom depou kao i u trezoru gdje je pohranjena ostava srebrnog posuđa iz Vinkovaca te prostoriji za privremenu pohranu predmeta koji su preuzeti na konzervatorsko-restauratorsku obradu iz drugih institucija, uz svakodnevnu kontrolu i pražnjenje isušivača zraka što se prvenstveno odnosi na period povišene relativne vlažnosti zraka u podrumskim prostorima od početka svibnja do kraja rujna (S. Latinović, Z. Znidarčić, M. Gregl, V. Mesarić, D. Doračić). U izložbenom prostoru je sve do potresa 22. ožujka redovito kontrolirano stanje izloženih predmeta te su ovisno o potrebi provedeni manji zahvati estetske ili kurativne prirode, a u rjeđim slučajevima i kompleksniji konzervatorsko-restauratorski zahvati. Nakon potresa su pojedini djelatnici odjela sudjelovali u pakiranju i spremanju izložbenih eksponata u muzejski sef i

ostale sigurnije podrumske prostore. Pritom je za posebno osjetljive eksponate poput Liber linteusa osiguran poseban način kontrole mikroklimatskih uvjeta putem interne muzejske Wi-Fi mreže.

S obzirom na zastarjelost i nedovoljnu preciznost pojedinih mjernih uređaja nastavljena je njihova zamjena novijim adekvatnijim uređajima koji su u skladu sa suvremenim europskim standardima zaštite arheološke građe te je u 2020. godini nabavljen novi svjetlomjer (luxmetar) za kontrolu intenziteta svjetla tijekom postavljanja povremenih izložbi.

Šteta od potresa 22.03.2020.

- Nakon potresa 22.3. evakuiran je čitav stalni postav pretpovijesti. Predmeti su stavljeni u kutije koje su pohranjene u depo u podrumu muzeja (J. Balen).

- Materijal s nekoliko lokaliteta (Vukovar – Lijeve Bara, Bijelo Brdo – ul. Venecija, Brodski Drenovac, Srijemska Mitrovica, Novi Banovci i Sisak) koji se duži niz godina čuvao u starim kutijama i papirnatim vrećicama prepakiran je u nove vrećice i sortiran u nove kutije ili u arhivske kutije s ladicama (kase). (M. Korić, M. Bunčić)

- Nakon potresa 22. ožujka 2020. u kojem je zgrada Muzeja značajno oštećena većina predmeta iz Egipatske zbirke sklonjena je u čuvaonicu. U stalnom postavu ostali su veliki predmeti (sarkofazi, kamene stele i kanope) za koje fizički nema mjesta u muzejskim čuvaonicama. Oni su pokriveni i zaštićeni na prikladne načine. Lanena knjiga stavljena je u drveni sanduk. Vlaga i temperature se kontroliraju. (I. Uranić)

- Evakuacija fundusa iz stalnog postava Antičke zbirke - materijal u depoima nije pretrpio znatnija oštećenja, osim nekoliko predmeta koji su pali s polica - započela je u prvim satima nakon potresa, te se nastavila u slijedećim danima. Osim oštećenih predmeta, u depo su preneseni svi predmeti koji su bili ugroženi uslijed oštećenja vitrina ili su, ukoliko je transport bio otežan zbog manjka ljudi (sve pandemijske mjere su se poštivale u granicama mogućeg), smješteni i zapakirani u metalne sanduke unutar postava. Popis oštećenih predmeta iz Antičke zbirke, kao i procjena štete, su uglavnom finalizirani, tako da sad možemo preciznije govoriti o posljedicama potresa kad je riječ o tom dijelu fundusa AMZ-a. Sveukupno su, u većoj ili manjoj mjeri, oštećena 56 predmeta i spomenika. U stalnom postavu su oštećena 43 artefakta i spomenika, u depou njih 10, a u lapidariju 3. Po kategorijama se mogu raščlaniti na slijedeći način:

- 19 grčkih keramičkih recipijenata u stalnom postavu
- 3 rimska keramička recipijenta u stalnom postavu

- 2 rimska staklena recipijenta u stalnom postavu
- 2 rimske keramičke svjetiljke u stalnom postavu
- 1 rimska brončana amfora u stalnom postavu
- 1 rimska olovna figurica u stalnom postavu
- 17 rimskih kamenih spomenika u stalnom postavu
- 7 grčkih keramičkih recipijenata u depou
- 3 rimska keramička recipijenta u depou
- 3 rimska spomenika u lapidariju

Napisani su detaljni izvještaji o šteti za Gradski ured za kulturu, Ministarstvo kulture i medija te osiguravajuće društvo (D. Kušan Špalj, I. Radman-Livaja, N. Perok, O. Domiter, N. Gostinski, H. Ivezić). Pomoć u evakuaciji i pisanju izveštaja pružila nam je kolegica J. Kopáčková, muzejski administrativni korespondent.

- Materijal objavljen u monografiji *Aliena pecunia*. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požega (1800 predmeta) koji se od dolaska u Muzej 1944. godine čuvao u starim kutijama i papirnatim kuvertama prepakiran je u numizmatičke albume (T. Bilić).

- Dokumentarna zbirka I i II premještene su u nove prostorije koje su opremljene odgovarajućom opremom za pohranu gradiva. Dokumentarna zbirka III smještena je u prikladnije ormare s opcijom zaključavanja.

- Nabavljena je dodatna odgovarajuća zaštitna arhivska ambalaža: kutije, fascikli, mape, košuljice i omotnice. (A. Solter)

Varaždinske Toplice, kompleks rimske arhitekture u gradskom parku

- Tijekom svibnja provedeni su radovi na skidanju zimske zaštite i uređenju lokaliteta, a radovi na postavljanju zimske zaštite provedeni su u studenom. (organizacija i nadzor radova: D. Kušan Špalj, N. Perok)

Ščitarjevo

- Početkom svibnja obavljani su pripremni radovi za otvaranje Arheološkog parka Andautonija: skidanje zimske zaštite i uređenje parka, a tijekom studenog postavljena je zimska zaštita na cijelom lokalitetu. Redovito održavanju lokaliteta (košenje, čišćenje, manji popravci i sl.) provodilo se tijekom cijele sezone - od svibnja do studenog. (organizacija i nadzor radova: D. Kušan Špalj, N. Perok)

2.2. Konzervacija

Konzervatorsko-restauratorski odjel AMZ:

Željezni predmeti

U 2020. godini provedena je desalinizacija 94 predmeta. Predmeti pripadaju fondusu Arheološkog muzeja u Zagrebu, Muzeju Like te Muzeju Međimurja. Pripremne postupke za desalinizaciju (uklanjanje površinskih naslaga korozije, zemlje i raznih granulata, privremenu konsolidaciju, numeriranje i pakiranje u PP mrežice) provele su S. Latinović i vanjska suradnica I. M. Postupak je proveden standardnom metodom alkalne natrij-sulfitne redukcije u hermetički zatvorenoj kadi uz konstantnu cirkulaciju te povišenu temperaturu od 40°C (D. Doračić, vanjska suradnica I. Mlinarić). Također su izvedeni pripremni postupci za novu desalinizaciju 72 željeznih predmeta iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu, Muzeja Like, Gradskog muzeja Karlovac, Muzeja Brdovec, Muzeja Prigorja i dr. (S. Latinović, vanjska suradnica I. M.).

Predmeti od bakrenih slitina

Predmeti od bakrenih slitina s ustanovljenom prisutnošću kloridne korozije stabilizirani su inhibitorom korozije benzotriazolom, ukupno njih 19 (S. Latinović, D. Doračić, vanjska suradnica I.M.).

- Izdvojeni su i popisani predmeti Egipatske zbirke oštećeni u potresu. Dio koji će biti tretiran u vlastitim radionicama AMZ-a dostavljen je konzervatorskom odjelu. (I. Uranić)

- Ugovorom je dogovorena konzervacija kamenih spomenika oštećenih u potresu u specijaliziranoj radionici muzeja u Bonnu - Landesmuseum Bonn, Rheinisches Landesmuseum für Archäologie, Kunst- und Kulturgeschichte (I. Radman-Livaja i O. Domiter);

- ugovorom je dogovorena restauracija rimske keramičke građe oštećene u potresu u muzeju u Xantenu - LVR-Archäologischer Park Xanten (O. Domiter i I. Radman-Livaja);

- ugovorom je dogovorena restauracija grčkih vaza oštećenih u potresu u Narodnom muzeju u Pragu (J. Kopáčková i I. Radman-Livaja).

2.2.1. Konzervacija na terenu

Varaždinske Toplice, kompleks rimske arhitekture u gradskom parku

U 2020. nastavilo se sa sanacijskim radovima na zidovima svetišta. Tijekom lipnja i srpnja provedeni su radovi na sanaciji zapadnog zida (južni dio) zapadnog trijema svetišta. Nakon što je zid detaljno mehanički i ispiranjem očišćen od trule žbuke i zemlje pristupilo se zidanju

odnosno zamjeni oštećenog kamena i žbuke. Tijekom rujna provedeni su i radovi na sanaciji sjevernog zida zapadnog bočnog hrama. Riječ je o zidu koji je sa sjeverne strane „naslonjen“ na padinu parka te zbog toga je izuzetno izložen vlazi što je uzrokovala veća oštećenja. Zbog toga su hitni radovi provedeni na donjem dijelu zida. Nakon što je zid detaljno mehanički i ispiranjem očišćen od trule žbuke i zemlje pristupilo se zidanju odnosno zamjeni oštećenog kamena i žbuke. (Izvođač radova: Gradnja Havojić, nadzor i organizacija radova: D. Kušan Špalj, N. Perok)

Ščitarjevo, lokacija terme

U 2020. god. nastavljeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na lokaciji u dvorištu župnog ureda. Tijekom rujna i listopada izvedeni su radovi na sanaciji rimskog zida u sjevernom dijelu zgrade kupališta. Radovi su obuhvatili: čišćenje trule žbuke i kamena, zidanje novom žbukom (po sastavu slična originalnoj) te popravak zaštitnih kapa (izvođač radova: Gradnja Havojić, nadzor i organizacija radova: D. Kušan Špalj, N. Perok)

2.3. Restauracija (izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici)

Konzervatorsko-restauratorski odjel AMZ:

Ukupno je u 2020. godini kompletno restaurirano **681 inv. broja/PN-a** od čega **217** pripadaju fondusu muzeja, a **464** ostalim institucijama. Pored navedenog, provedeni su i manji konzervatorsko-restauratorski zahvati kurativne ili estetske prirode na **299 inv. brojeva/PN-a** od čega 83 pripadaju fondusu muzeja, a 216 drugim institucijama. Radi se o predmetima različite veličine i namjene poput mačeva, strelica, kopalja, aplika, noževa, raznog nakita, pojaseva, novca, posuda i sl. iz raličitih arheoloških i povijesnih perioda. Potrebno je naglasiti da se navedeni broj odnosi na signature (inventarne brojeve, PN-ove, N-ove i sl.) od kojih neki sadrže veći broj zasebnih predmeta ili ulomaka.

Sveukupno je u 2020. godini obrađeno **980 inv. brojeva/PN-a** različitih predmeta izrađenih od željeza, bakrenih slitina, srebra, zlata, olova, keramike i kosti koji sadrže **1.253 raznih ulomaka ili predmeta.**

Kompletno restaurirani predmeti iz fundusa Muzeja

PRETPOVIJESNI ODJEL – **105** inv. brojeva/PN-a koji sadrže 334 ulomka ili predmeta od kojih se dio odnosi na predmete oštećene u potresu (S. Latinović, M. Gregl, Z. Znidarčić, D. Doračić)

ANTIČKI ODJEL – **68** predmeta (S. Latinović, D. Doračić)

SREDNJEVJEKOVNI ODJEL – **44** predmeta (S. Latinović, M. Gregl)

Kompletno restaurirani predmeti preuzeti iz drugih institucija

FILOZOFSKI FAKULTET U ZAGREBU, ARHEOLOŠKI ODSJEK – **15** predmeta (D. Doračić, vanjska suradnica I. M.).

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU – **47** inv. brojeva/PN-ova koji sadrže 55 ulomaka ili predmeta (S. Latinović, D. Doračić)

MUZEJ LIKE – **173** inv. broja/PN-a predmeta s ukupno 209 predmeta ili ulomaka (vanjska suradnica I.M., S. Latinović)

KONZERVATORSKI ODJEL U KARLOVCU – **2** predmeta (D. Doračić)

MUZEJ MEĐIMURJA – **13** predmeta (vanjska suradnica I. M., D. Doračić)

MUZEJ PRIGORJA – **4** predmeta (vanjska suradnica I. M.)

MUZEJ BRDOVEC – **20** predmeta (vanjska suradnica I. M.)

ZAVIČAJNI MUZEJ STJEPANA GRUBERA – **134** predmeta (D. Doračić)

MUZEJ TRILJSKOG KRAJA – **10** predmeta (D. Doračić, vanjska suradnica I.M.)

KAUKAL d.o.o. – **2** predmeta (Z. Znidarčić)

POMORSKI I POVIJESNI MUZEJ HRVATSKOG PRIMORJA RIJEKA – **11** predmeta (M. Gregl, Z. Znidarčić)

MUZEJ RADBOA – **14** predmeta (M. Gregl, Z. Znidarčić)

GRADSKI MUZEJ VIROVITICA – **19** (S. Latinović)

Manji zahvati estetske ili kurativne prirode

Pored navedenih cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih zahvata provedeni su i manji estetski ili kurativni zahvati na ukupno **299** inv. brojeva/PN-a od čega 83 pripadaju fondusu muzeja, a 216 Zavičajnom muzeju Stjepana Grubera (S. Latinović, Z. Znidarčić, M. Gregl, D. Doračić).

- Građa koja je stradala u potresu 22.3. je popisana u formulare koje je napravilo Ministarstvo kulture i medija RH te je predana na restauraciju u radionicu AMZ

- restauracija metalne građe i građe od jantara iz Japodske zbirke, lokalitet Prozor (radionica AMZ-a: S. Latinović)

- restauracija keramičke i metalne građe za izložbu *Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti* (radionica AMZ-a: S. Latinović, Z. Znidarčić)

- restauracija metalne građe s lokaliteta Vojakovac za potrebe izložbe *Prapovijesne metalurške kulture Križevačkog kraja* (radionica AMZ-a: S. Latinović)

- restauracija keramičke građe s lokaliteta Viškovci-Gradina i Beli Manastir-Šumarina (radionica AMZ: M. Gregl, Z. Znidarčić, V. Mesarić)
- Nastavak restauratorskih zahvata (čišćenje) na srednjovjekovnom prstenju (vlastita radionica, S. Latinović).

2.4. Ostalo

Konzervatorsko-restauratorski odjel AMZ:

Dovršeno je čišćenje pladnja br. 29 iz vinkovačke ostave srebrnog posuđa (Ministarstvo kulture i medija RH). Zbog nedostupnosti dijela materijala, nije bilo moguće provesti spajanje slomljenih ulomaka (D. Doračić)

Provedena je 1. faza konzervatorsko-restauratorske i arheometrijske obrade (istražno čišćenje, SEM-EDS mikrostrukturne i elementne analize) pozlaćene srebrne fibule iz vremena seobe naroda (D. Doračić).

IZRADA REPLIKA

Za JAVNU USTANOVU „PARK PRIRODE ŽUMBERAK-SAMOBORSKO GORJE“ napravljeno je **8 replika** keramičkih posuda prema originalima iz fundusa Muzeja grada Zagreba (M. Gregl, Z. Znidarčić).

ISTRAŽIVAČKI RAD

Istraživački rad konzervatorsko-restauratorskog odjela u 2020. godini bio je usmjeren na nekoliko osnovnih područja:

1. istraživanja s ciljem otkrivanja i utvrđivanja izvornih tehnologija i materijala
2. konzervatorsko-restauratorska istraživanja s ciljem utvrđivanja korozivskih produkata i drugih naslaga na površini arheoloških predmeta
3. konzervatorsko-restauratorska istraživanja s ciljem utvrđivanja autentičnosti pojedinih predmeta

Stoga su u analitičkom SEM-EDS¹ laboratoriju AMZ-a provedene ukupno **262 kvalitativne elementne EDS analize** (D. Doračić).

Pored navedenih analiza, na Geološkom odsjeku PMF-a provedene su **24 fazne analize** korozivskih produkata i sastava materijala **metodom rendgenske difrakcije (XRD²)** dok su na Institutu Ruđer Bošković provedene **2 kvantitativne elementne analize** keltske zlatne

---

¹ skenirajuća elektronska mikroskopija s energijski disperzivnom spektrometrijom

² engl. X-ray diffraction

narukvice **PIXE³ metodom**. U suradnji s Fakultetom strojarstva i brodogradnje u Zagrebu provedene su i **4 metalografske mikrostrukturne analize** uzoraka situle i troske.

Spomenuta istraživanja odnose se na predmete iz fundusa muzeja (pretpovijesni, antički, numizmatički i egipatski odjel) kao i na razne predmete preuzete na konzervatorsko-restauratorsku i arheometrijsku obradu iz drugih institucija (ostava srebrnog posuđa iz Vinkovaca, Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Muzej triljskog kraja, Hrvatski državni arhiv, Institut za arheologiju i Konzervatorski odjel u Karlovcu).

U suradnji s Curt-Engelhorn-Zentrum Archäometrie (CEZA) iz Mannheima provedene su **2 analize izotopa olova ICP-MC-MS⁴ metodom** s ciljem utvrđivanja porijekla srebra od kojeg su izrađeni okovi ostružnih garnitura pronađeni na lokalitetu Bojna-Brekinjova Kosa. Također je provedeno **5 analiza izotopa osmija TIMS⁵ metodom** s ciljem mogućeg utvrđivanja porijekla željeza od kojeg su izrađeni predmeti iz Bojne-Brekinjove Kose. Od toga su 3 analize provedene na uzorcima rude iz obližnjih rudnika, a 2 analize na uzorcima željeznih predmeta iz Bojne.

Spomenuta analitička istraživanja rezultirala su raznim spoznajama i zanimljivostima o izvornim tehnologijama i materijalima kao i o mogućim izvorima nekih sirovina od kojih su se izrađivali predmeti u prošlosti.

Sveukupno je u 2020. godini provedeno **299 različitih analiza**.

- Tijekom godine radilo se na obradi građe s lokaliteta Prozor, Kompolje, Vrebac, Hrvatsko (Vlaško) Polje, Grižani, Bezdanjača.
- Tijekom godine radilo se na obradi materijala s položaja Kovači u općini Lovas (A. Đukić, F. Franković). Dio materijala predan je Odjelu za dokumentaciju na crtanje (M. Galić).
- Završena je sanacija srednjovjekovnog depoa (početkom ožujka) te su privremeno izmještene kutije vraćene na svoje mjesto uz djelomičnu reorganizaciju.
- Tijekom srpnja na lokalitetu Varaždinske Toplice provedeni su radovi na postavljanju kamenih spomenika u prostor zapadno od bazilike, u natkrivenom dijelu lokaliteta. Riječ je o kamenim spomenicima nađenim u istraživanjima 2011. i 2012. godine. Budući da još od 2015. godine postoji projekt njihovog trajnog smještaja u ulaznom dijelu parka (Izložbeni objekt) koji da sada još nije realiziran, privremenim smještajem u prostor uz baziliku želi se ove izuzetno zanimljive nalaze predstaviti javnosti. Zbog toga je njihova prezentacija

---

³ engl. proton induced X-ray emission

⁴ engl. inductively coupled plasma-multicollector-mass spectrometry

⁵ engl. thermal ionization mass spectrometry

osmišljena u obliku izložbe na otvorenom - *Tajne rimskog izvorišta - u susret Izložbenom objektu Arheološkog parka Aquae Iasae*. Natkriveni prostor kupališta i bazilike pruža dobre uvjete zaštite za izlaganje spomenika, a ograđeni prostor i video nadzor osiguravaju i njihovu sigurnost na lokalitetu. Budući da je riječ o 9 spomenika - od kojih su neki težine oko 1 tone, njihov utovar, prijevoz i smještaj u prostor lokaliteta zahtijevao je opsežnu pripremu i korištenje bagera, dizalica, viličara i dr. (izvođač radova: Gradnja Havojić, nadzor i organizacija radova: D. Kušan Špalj, N. Perok)

- Tijekom rujna i listopada obavljen je terenski pregled na širem području Ščitarjeva (Lekveno-Kosnica-Obrezina-Črnkovec), D. Kušan Špalj, N. Perok

- Zbog oštećenja na i u zgradi muzeja uslijed potresa 22. ožujka 2020. g. uklonjen je cjelokupan stalni postav srednjovjekovne zbirke. Predmeti nisu oštećeni, no došlo je do oštećenja zidova te vitrine tj. pleksiglasa kojim je bio zaštićen Branimirov spomenik. Svi su predmeti ubrzo uklonjeni iz vitrina, spakirani prema cjelinama i pohranjeni u depo, osim kamenih spomenika i keramičkih posuda koji su smješteni u limene sanduke odnosno u kutije ili samo u zaštitnu foliju i ostavljeni u prostorijama postava na drugome katu. (Bunčić, Korić, Troha, Vazdar, Francki, Mesarić)

- Obrada keramičke, metalne i kamene građe prikupljene prilikom terenskog pregleda područja Grada Gline u sklopu projekta Arheološki terenski pregled u naseljima Dragotina, Dabrina, Mali Gradac, Momčilovića kosa i Veliki Gradac. Jedna kutija materijala je oprana, repakirana i fotografirana. (M. Korić)

- Nakon potresa u ožujku 2020. godine Dokumentarne zbirke i dio stručnog arhiva premješteni su s tavana u novu čuvaonicu u podrumske prostorije Muzeja. Čuvaonica je opremljena primjerenim limenim policama te senzorom za vlagu i vodu. Da bi se spriječio prirodan proces starenja odgovarajućom opremom za pohranu gradiva osigurali smo optimalne uvjete. Ove je godine nabavljena odgovarajuća zaštitna ambalaža: kutije, fascikli, mape, košuljice i omotnice. (A. Solter)

3. DOKUMENTACIJA

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

3.1. Inventarna knjiga

Tijekom godine svi djelatnici Pretpovijesnog odjela radili su na obradi svojih zbirki, te prebacivanju predmeta iz tzv. Pretpovijesne zbirke u zbirke oformljene sukladno Pravilniku o

unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada Arheološkog muzeja u Zagrebu od 28.8.2012., urbr 1643/2012 (nadopune pravilnika 29.1.2020, urbr 158/2020). Do kraja godine napravljena je procjena građe sukladno Pravilniku o načinu procjene vrijednosti građe koja čini fundus muzeja u svrhu inventarizacije ili koja je ponuđena muzeju za otkup, od 14.5.2019., urbr. 1048/2019 te Pravilniku o planu aktivnosti i proceduri provođenja popisa imovine i obaveza muzeja s usklađivanjem knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanje, od 30.1.2019, urbr. 176/2019. Podaci su unešeni u OREG (koordinacija J. Balen, rad na zbirka: J. Balen, I. Drnić, A. Đukić)

Tijekom godine svi djelatnici Antičkog odjela radili su na obradi svojih zbirki, te prebacivanju predmeta iz tzv. Antičke zbirke u zbirke oformljene sukladno Pravilniku o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada Arheološkog muzeja u Zagrebu od 28.08.2012., urbr 1643/2012 (nadopune pravilnika 29.01.2020, ur. br 158/2020). Do kraja godine napravljena je procjena građe sukladno Pravilniku o načinu procjene vrijednosti građe koja čini fundus muzeja u svrhu inventarizacije ili koja je ponuđena muzeju za otkup od 14.05.2019., ur.br. 1048/2019, te Pravilniku o planu aktivnosti i proceduri provođenja popisa imovine i obaveza muzeja s usklađivanjem knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanje, od 30.01.2019, ur.br. 176/2019. Podaci su uneseni u OREG. Pomoć u obradi materijala pružila nam je kolegica J. Kopáčková, muzejski administrativni korespondent.

- U računalnom programu M++ rad na inventarizaciji i dopuna podataka za Zbirku Ščitarjevo, Zbirku rimskih kola, Zbirku rimskog nakita iz Siska, Zbirku Ludbreg i Zbirku rimskih opeka (D.Kušan Špalj, N. Perok)
- U računalnom programu M++ rad na inventarizaciji i dopuna podataka za Zbirku grčkih spomenika i ostalih nalaza, Zbirku rimskih svjetiljki, Zbirku rimskih staklenih predmeta, Zbirku Novi Banovci, Zbirku Sotin i Zbirku Dalj (N. Gostinski)
- U računalnom programu M++ rad na inventarizaciji i dopuna podataka za slijedeće zbirke: Zbirka rimskih nalaza s raznih lokaliteta, Zbirka rimske keramoplastike, Zbirka Bakar, Zbirka Vinkovci, Zbirka rimskih nekropola (O. Domiter)
- U računalnom programu M++ rad na inventarizaciji i dopuna podataka za slijedeće zbirke: Zbirka Surduk, Zbirka Surčin, Zbirka Petrovci, Zbirka rimskih medicinskih i farmaceutskih predmeta, Zbirka rimske keramike iz Siska, Zbirka rimskog metalnog posuđa iz Siska, Zbirka rimskih koštanih predmeta iz Siska (H. Ivezić)
- U računalnom programu M++ rad na inventarizaciji i dopuna podataka za slijedeće zbirke: Zbirka rimskih kamenih spomenika, Zbirka Sremska Mitrovica, Zbirka rimskih olovnih

pečata, Zbirka rimskih uporabnih predmeta iz Siska, Zbirka rimskog oružja i vojne opreme iz Siska, Zbirka rimskog alata i oruđa iz Siska, Zbirka rimskog pisaćeg pribora iz Siska (I. Radman-Livaja)

- U računalnu bazu M++ inventirano je 75 predmeta (S-4203 - S-4277). (M. Bunčić)

- U računalnu bazu M++ za svaki je predmet unesena kategorija A-D i procjena vrijednosti (6158 predmeta). Već postojeći dokument o kategorizaciji zbirke je ažuriran. (M. Bunčić, M. Korić)

- U M++ programu dodane su vrijednosti predmeta iz Egipatske zbirke (I. Uranić)

Inventiranje muzejske građe Numizmatičkog odjela:

- prenošenje podataka iz postojećih inventarskih knjiga u računalne programe Excel i NUMIZ, odnosno računalno inventiranje 8 000 primjeraka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca te medalja (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić).

Zbirke Odjela za dokumentaciju ustrojene su Odlukom ravnatelja 18. 12. 2019. godine ur. br. 2758/2019 te je građa podijeljena po zbirka u skladu s Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada Arheološkog muzeja u Zagrebu od 29. 1. 2020. godine ur. br. 158/2020 (članak 8):

1. Dokumentarna zbirka I
2. Dokumentarna zbirka II
3. Dokumentarna zbirka III
4. Zbirka starih primijenjenih crteža

Tijekom 2020. godine započela je inventarizacija i digitalizaciji zbirki te je trenutno stanje obrađenosti:

1. Dokumentarna zbirka I - 129 predmeta (3519 dokumenata), 129 inventiranih predmeta, 129 računalno inventiranih predmeta– građa je djelomično digitalizirana (698 dokumenata)
2. Dokumentarna zbirka II – 381 predmeta (2960 dokumenta), 381 inventiranih predmeta, 381 računalno inventiranih predmeta– sva građa je digitalizirana
3. Dokumentarna zbirka III – 6165 predmeta, 6165 inventiranih predmeta, 6165 računalno inventiranih predmeta– sva građa je digitalizirana
4. Zbirka starih primijenjenih crteža – 778 predmeta, 778 inventiranih predmeta, 675 računalno inventiranih predmeta– sva građa je digitalizirana

Zbirke se inventiraju u M++ i Excel te im je unesena procjena vrijednosti (Solter, Galić, Sirovica).

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- Napravljen je katalog predmeta stradalih u potresu (J. Balen, I. Drnić, A. Đukić, F. Franković, I. Radman-Livaja, N. Perok, N. Gostinski, O. Domiter, D. Kušan Špalj, H. Ivezić, J. Kopáčková)
- kataloška obrada 479 predmeta (keltsko-barbarski novac iz Zbirke keltsko-barbarskog novca) za potrebu stručno-znanstvene objave (T. Bilić)
- kataloška obrada 14 predmeta (grčko-ilirski novac) za potrebu prezentacije i stručno-znanstvene objave (T. Bilić)
- kataloška obrada 270 predmeta (rimski carski i provincijalni novac) za potrebu prezentacije i stručno-znanstvene objave (M. Nađ)
- kataloška obrada 179 predmeta (rimski carski i provincijalni, srednjovjekovni i novovjekovni novac) za potrebu prezentacije i stručno-znanstvene objave (M. Nađ).
- kataloška obrada 448 prijepisa Brunšmidovih bilježnica za potrebu stručno-znanstvene objave (Solter)

3.3. Fototeka

Fototeka Odjel za dokumentaciju:

ANTIČKI ODJEL

Snimljeno: 2331 digitalna fotografija u RAW formatu

Obradeno i pripremljeno za objavu (tisak): 214 fotografija u TIF formatu

Konvertirano za arhiv: 383 fotografije u JPG formatu

UKUPNO: 2928 fotografija

EGIPATSKI ODJEL

Snimljeno: 180 digitalnih fotografija u RAW formatu

Konvertirano za arhiv: 180 fotografija u JPG formatu

UKUPNO: 360 fotografija

KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI ODJEL

Snimljeno: 1058 digitalnih fotografija u RAW formatu

Snimljeno i konvertirano za arhiv: 1079 fotografija u JPG formatu

Obrada, retuš i montaža fotografija za blog restauratora: 14 fotografija-PSD

UKUPNO: 2151 fotografija

MARKETING

Snimljeno: 89 digitalnih fotografija u RAW formatu

Obrađeno i pripremljeno za objavu (tisak): 19 fotografija u TIF formatu

Snimljeno i konvertirano za web objave: 229 fotografija u JPG formatu

Obrada i fotomontaža naslovnica izdanja AMZa: 3 fotografije - PSD

UKUPNO: 340 fotografija

NUMIZMATIKA

Snimljeno: 309 digitalnih fotografija u RAW formatu

Obrađeno i pripremljeno za objavu (tisak): 90 fotografija u TIF formatu

Konvertirano za arhiv: 47 fotografija u JPG formatu

UKUPNO: 446 fotografija

OTVORENJA, POSTAVI, POSJETE, DOGAĐANJA, PROMOCIJE, PREDAVANJA, RAZNO

Snimljeno: 2908 digitalnih fotografija u RAW formatu

Obrađeno i pripremljeno za objavu (tisak): 157 fotografija u TIF formatu

Snimljeno i konvertirano za arhiv: 4919 fotografija u JPG formatu

UKUPNO: 7984 fotografije

VANJSKI SURADNICI

Snimljeno: 295 digitalnih fotografija u RAW formatu

Obrađeno i pripremljeno za objavu (tisak): 4 fotografije u TIF formatu

Snimljeno i konvertirano za arhiv: 280 fotografija u JPG formatu

UKUPNO: 579 fotografija

PRETPOVIJESNI ODJEL

Snimljeno: 2844 digitalne fotografije u RAW formatu

Obrađeno i pripremljeno za objavu (tisak): 165 fotografija u TIF formatu

Konvertirano za arhiv: 1591 fotografija u JPG formatu

UKUPNO: 4600 fotografija

SREDNJI VIJEK

Snimljeno: 345 digitalnih fotografija u RAW formatu

Obrađeno i pripremljeno za objavu (tisak): 5 fotografija u TIF formatu

Konvertirano za arhiv: 298 fotografija u JPG formatu

UKUPNO: 648 fotografija

=====

UKUPNO: 20036 fotografija

- Fotografiranje za publikacije obrada i priprema fotografija za tisak: (I. Krajcar)

Katalozi izložbi: „Segestica i Siscia“

- Tijekom radova u gradskom parku u Varaždinskim Toplicama 2020. godine snimljeno je oko 100 digitalnih fotografija, a tijekom konzervatorsko-restauratorskih radova u Ščitarjevu oko 50 digitalnih fotografija (D. Kušan Špalj).

- Snimljeno je 566 fotografija (jpeg) keramičke, metalne i kamene građe prikupljene prilikom terenskog pregleda područja Grada Gline. (M. Korić)

- Snimljeno je 518 fotografija (jpeg) kopija arheoloških predmeta koji se čuvaju u okviru Srednjovjekovnog odjela. (M. Korić)

3.4. Dijateka

Skenirano je i arhivirano 56 dijapozitiva (I. Krajcar)

3.5. Videoteka

Tijekom 2020. godine prikupljeno je 68 videozapisa vezanih uz djelatnost Arheološkog muzeja u Zagrebu. Sva građa koja pristiže digitalna je i povezana s metapodacima u programu S++, a zapisi su inventarizirani sa zaključnim brojem v-622 (Sirovica).

Video sadržaj: snimanje/priprema materijala – obrada - montaža:

- Festival EU arheologije: 18 kratkih filmova MP4
- Iron Age Kick Off: 5 kratkih filmova MP4
- Put Feničana: 13 kratkih filmova MP4
- Religije kamenog doba: 1 film MP4
- Potres: skidanje i konverzija filmova s video nadzora; dokumentarno snimanje muzejske zgrade i postava; izrada kratkog dokumentarnog filma o oštećenjima u potresu (donacije): 37 MP4 i 152 MOV

UKUPNO: 226 kratkih filmova (I. Krajcar)

Videoteka: Digitaliziranje dokumentarnog VHS video sadržaja: pregledavanje, opisivanje, konverzija u MP4, inventiranje i arhiviranje.

UKUPNO: 95 naslova (I. Krajcar)

3.6. Hemeroteka

U 2020. godini prikupljen je 161 novinski isječak koji se odnosi na djelatnost Arheološkog muzeja u Zagrebu. Upisani su u inventarnu knjigu hemeroteke sa zaključnim brojem h-7314.

Svi članci dostupni su u digitalnom (.pdf) obliku te je svaki članak povezan s metapodacima u programu S++ (Sirovica).

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

- Za potrebe stručnih i znanstvenih objava nacrtano je 6 tabli, odnosno 12 predmeta s nalazišta Sisak – željeznički kolodvor te 7 tabli, odnosno 21 predmet s nalazišta Novi Čeminac – Jauhov salaš. (M. Korić)
- nacrtano 12 tabli materijala (H. Ivezić)
- Inventirano i u računalnu bazu sekundarne dokumentacije upisano je 297 crteža, zaključno sa završnim brojem DC-4518 (Galić).
- Za potrebe stručnih i znanstvenih objava te muzejskih izložbi, za pretpovijesni odjel nacrtane su 23 table materijala, odnosno 69 predmeta, od toga za izložbu i katalog Segestika i Siscia –naselje s početka povijesti 8 crteža, lokalitet Malunje 28 predmeta, Prozor 1 predmet, Lovas 8 predmeta, Rušćice Glogove Praulje 11 predmeta, Viškovci 4 predmeta, te PP Žumberak 8 predmeta. Za potrebe objave Numizmatičkog odjela nacrtan je jedan predmet. (M. Galić)

3.8. Stručni arhiv

3.9. Ostalo

Konzervatorsko-restauracijski odjel AMZ:

U suradnji s tvrtkom Link2 d.o.o. provedeni su brojni testovi i korekcije bugova s ciljem optimizacije programa R++ te je **upisano 100 predmeta** (D. Doračić).

Također je u Excell tablicu **upisano 3166 zapisa** (S. Latinović).

S ciljem dokumentiranja pojedinih faza konzervatorsko-restauratorske obrade snimljene su i obrađene **132 fotografije** (D. Doračić) dok je u tijeku izrade metalografskih analiza na uzorcima iz kneževskog tumula br. 6 (Kaptol-Gradci) snimljeno **15 mikrofotografija** (V.R., Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu).

Tijekom mikrostrukturnih istraživanja SEM-EDS metodom snimljeno je i **127 SEM fotografija** u BSE i SE načinu prikaza slike (D. Doračić).

- u računalnu bazu sekundarne dokumentacije (S++) uvrstile su se edukacijsko - pedagoške djelatnosti kao i ostali projekti i programi u organizaciji Edukacijsko - pedagoškog odjela

tijekom 2020. godine. Ukupno je dokumentirano 20 edukacijsko - interaktivna događanja različite tematike. (Z. Babić)

Ostali fondovi sekundarne dokumentacije

3.9.1 Knjiga evidencije o izložbama

Dokumentirano je 19 izložbi koje su održane u izložbenim prostorima AMZ-a (Muzej i Galerija AMZ) ili u gostovanju Muzeja tijekom 2020. te su prikupljeni svi materijali vezani za te izložbe (plakat, pozivnica, deplijan, katalog...). Fond je nadopunjen evidencijom o starim izložbama i svim popratnim materijalom. Evidentirano je 706 izložbi povezanih s djelatnošću Muzeja (Solter).

3.9.3 Knjiga evidencija posebnih događanja

Inventirano i u računalnu bazu Sekundarne dokumentacije upisano je 10 stručnih, znanstvenih i popularnih događanja koja su se održala 2020. godine u prostorijama Muzeja (Solter).

3.9.4 Fond izdavačke djelatnosti

Inventirano i u računalnu bazu Sekundarne dokumentacije upisano je 160 publikacija Muzeja sa završnim brojem IZD-160 (Galić).

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Razmjenom, kupovinom, darovima, vlastitim izdanjima i fotokopijama fond knjižnice povećan je za ukupno 511 jedinica knjižnične građe.

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Inventirano, katalogizirano i obrađeno je 3603 jedinica knjižnične građe.

4.3. Zaštita knjižnične građe

U svrhu zaštite knjižnične građe oštećene jedinice knjižnične građe spremljene su u zaštitne omote i kutije. Dio fonda pregledan je i očišćen od prašine. U knjigovežnici je, u sklopu preventivne zaštite, uvezano 41 godište časopisa *Vijesti konzervatora i muzealaca Hrvatske*.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Rad s korisnicima:

Osim stručnog osoblja Muzeja knjižnicu su koristili i vanjski korisnici.

Čitača u čitaonici 1032

Izdano jed. knj. građe u čitaonici 2120

Posuđeno uz zadužnicu 168

4.5. Ostalo

Tijekom godine u razmjenu je poslano 1539 muzejskih publikacija (VAMZ, katalozi, monografije). Izrađeno je i poslano 7 biltena prinova knjiga za 2020. godinu. Skenirani su sadržaji novopristiglih časopisa i poslane su mjesečne obavijesti korisnicima (5 biltena). Nastavljeno je katalogiziranje i klasificiranje jed. knj. gr. koje su zadužene kod kustosa AMZ (stari fond). Nastavljeno je sustavno prikupljanje i evidentiranje arhiva s muzejskim publikacijama tiskanim tijekom 2020. godine. Nastavljena je suradnja s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom (razmjena publikacija, obvezni primjerak i sl.). Nastavljena je suradnja sa studentima volonterima koji su pomagali u knjižnici Muzeja.

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

- J. Balen uključena je u rad na izradi Stalnog postava pretpovijesti Zemaljskog muzeja BiH za razdoblje kamenog i bakrenog doba.

5.2. Izmjene stalnog postava

Stalni postav je u cjelosti evakuiran nakon potresa.

- iz stalnog postava izdvojeno je 30 primjeraka iz ostave iz Mazina koji se trenutno nalaze na stručnoj obradi. Oni će zajedno s preostalih 1500 mazinskih primjera iz sustavne zbirke biti trajno izloženi u sklopu stalnog postava, na izložbi „Ostava iz Mazina“, planiranoj u 2021. godini (A. Bertol Stipetić).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- rad na obradi građe iz zbirke kamenog i bakrenog doba (J. Balen)

- rad na obradi građe iz japodske zbirke te zbirke istraživanja lokaliteta Bezdanjača (A. Đukić)

- rad na obradi građe iz zbirke starijeg željeznog doba (I. Drnić)

- rad na građi s mlađeželjeznodobnog nalazišta Malunje (I. Drnić, materijal nacrtala M. Galić s Odjela za dokumentaciju)

- obrada građe iz recentnih arheoloških istraživanja na položaju Pogorelac u Sisku (I. Drnić)

- rad na izložbi Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti (I. Drnić)
- obrada figuralno ukrašene pojasne kopče s nalazišta Prozor, rad pod naslovom Pojasna kopča s figuralnim prikazom iz Prozora predan u časopis Archaeologica Adriatica (I. Drnić, A. Đukić, S. Latinović)
- pisanje kataloških jedinica za potrebe izložbe First kings of Europe: The Emergence of Hierarchy in the Prehistoric Balkans u organizaciji Field Museum, Chicago (J. Balen, A. Đukić, F. Franković, I. Drnić)
- pisanje kraćih tekstova o odabranim predmetima za potrebe web stranica Muzeja / Virtualni muzej / 3D modeli arheoloških predmeta (J. Balen, A. Đukić, F. Franković, M. Rakvin)
- stručna pomoć pri izradi postava arheologije Geo info centra u Parku Prirode Papuk (J. Balen)
- Stručna obrada materijala i dokumentacije s istraživanja u Varaždinskim Toplicama i Ščitarjevu (D.Kušan Špalj, N.Perok).
- Stručna obrada kamenih spomenika, natpisa iz istraživanja u Varaždinskim Toplicama (D. Kušan Špalj)
- Stručna obrada naušnica i prstenja iz Zbirke rimskog zlatnog i srebrnog nakita i Zbirke nakita iz Siska (N. Perok)
- Stručna obrada Zbirke Orlić (O.Domiter)
- stručna obrada Zbirke Surduk i Surčin (H. Ivezić)
- Nastavak rada na stručnoj obradi srednjovjekovnih prstena. (M. Bunčić)
- Rad na proučavanju i obradi stručnog arhiva Srijemska Mitrovica i Novi Banovci. (M. Bunčić)
- Kataloška obrada ukupno 655 (od kojih je 76 iz fundusa AMZ-a) predmeta za potrebe kataloga izložbenog projekta Avari i Slaveni. (M. Korić, A. Dugonjić)
- Obrada keramičke građe prikupljene prilikom istraživanja nalazišta Vorganjska peć na Krku (voditeljica istraživanja: F. Sirovica) za potrebe znanstvene objave. (M. Korić)
- stručna obrada keltsko-barbarskog novca iz fundusa AMZ-a (T. Bilić)
- stručna obrada 1530 primjeraka iz ostave iz Mazina iz fundusa AMZ-a (A. Bertol Stipetić)
- stručna obrada Rimskog carskog novca sa lokaliteta Sisak (M. Nađ).
- stručna obrada 448 prijepisa Brunšmidovih bilježnica (Solter)
- stručna obrada 2960 dokumenta korespondencije između voditelja muzeja i povjerenika u razdoblju od 1844. do 1945. godine (Solter)
- rad na proučavanju i obradi arhiva: Srijemska Mitrovica, osobni arhiv Vinski (Solter)
- Nastavljena je obrada sarkofaga Iri-iri (25. dinastija), te papirusa Zagreb E-502 (I. Uranić)

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

- Tijekom vraćanja izmještenih predmeta zbog sanacije depoa, pronađeno je nekoliko predmeta koji su u reviziji 2019. g. prikazani da nedostaju, kao i nekoliko predmeta tijekom prepakiranja u novu ambalažu.
- Tijekom uvida u materijal iz Novih Banovaca u okviru Antičke zbirke izdvojeno je za obradu 40 prstena koji pripadaju razdoblju srednjeg vijeka. Predmeti nisu izlučeni u Srednjovjekovnu zbirku, ali su u tijeku stručne obrade. (M. Bunčić, I. Radman-Livaja)
- determinirano je oko 600 primjeraka kovanica iz numizmatičkog stalnog postava (A. Bertol Stipetić).
- Nastavak radova na registraciji knjižnične građe koja je starija od 1800. godine ("Zbirka starih i rijetkih knjiga tiskanih prije 1800. godine"), što uključuje pregled i determiniranje, reinventarizaciju i katalogizaciju. (R. Heide)

6.3. Revizija građe

Izvršena je revizija i inventarizacija sljedećih zbirki:

Zbirka rimskog carskog novca 1. stoljeća (T. Bilić)

Zbirka rimskog carskog novca 2. stoljeća (T. Bilić)

Zbirka rimskog carskog novca 3. stoljeća (T. Bilić)

Zbirka rimskog carskog novca predtetrarhijskog razdoblja, tetrarhije i Konstantinove dinastije (M. Nađ)

Zbirka kasnoantičkog novca (A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava rimskog novca 1. i 2. st. (A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava rimskog novca 3. st. sjeverozapadne Hrvatske (A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava rimskog novca tetrarhijskog razdoblja (A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava rimskog novca 4. st. (A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava rimskog novca 4. st. kontinentalne Hrvatske (A. Bertol Stipetić)

Zbirka zlatnog novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka novca Mletačke republike (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka srednjovjekovnog i novovjekovnog novca jugoistočnoeuropskih država (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka srednjovjekovnog i novovjekovnog novca srednjo i istočnoeuropskih država (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka srednjovjekovnog i novovjekovnog novca zapadnoeuropskih država (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka srednjovjekovnog i novovjekovnog novca vaneuropskih država (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava srednjovjekovnog novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka turskog novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka ostava novca 17. do 19. st. (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka kalupa za otkov novca i medalja (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka banknota (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka Benko Horvat (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka Richard Schwieger (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Zbirka Havliček (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Također, izvršena je revizija i inventarizacija sljedećih studijskih zbirki:

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Novi Banovci (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Sotin (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Sremska Mitrovica (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Sisak (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Surduk (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Osijek (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog novca s nalazišta Vinkovci (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka novca s lokaliteta (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka rimskog carskog brončanog novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka rimskog carskog novca s nalazišta Komin (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka imitacija novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka grčkog novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

Studijska zbirka modernog novca (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić)

6.4. Ekspertize

- Obavljena je jedna ekspertiza predmeta iz privatnog vlasništva. (M. Bunčić)
- Za MUP obavljene su ekspertize dvaju predmeta (kipova) koji su se pojavili u opticaju na tržištu starinama. (I. Uranić)
- ekspertiza novovjekovnog novca e-mailom za Zavičajni muzej Ozalj (27.5.)
- ekspertiza antičkog novca Z. P. (Zagreb) (11.2.).

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Posudba građe za potrebe izložbe *Brončano doba Turopolja*, Muzej Turopolja, 12.6.2019. – 15.6.2020. (J. Balen)
- Posudba građe za potrebe izložbe *Prapovijesne metalurške kulture križevačkog područja*, Gradski muzej Križevci, 13.10.-4.11.2020. (J. Balen, I. Drnić)
- Kolegici L. Č. dati na uvid predmeti iz Japodskih gradina s područja oko Gornjeg Kosinja, u svrhu pripreme za terenska istraživanja (A. Đukić)
- Kolegici M. O. (Japan) poslani su podaci i publikacije o željeznodobnim predmetima u svrhu održavanja radionica i pisanja knjige o prehrani u željeznom dobu s ciljem prezentiranja europske pretpovijesne kuhinje japanskoj publici (A. Đukić)
- Kolegici M. Č. poslane su fotografije pojasne kopče s lokaliteta Prozor za potrebe pisanja znanstvenog rada (I. Drnić, A. Đukić)
- Uzorkovanje građe iz Zbirke kasnobrončanodobnih ostava za potrebe projekta „Fall of 1200“ te ostava Lovas i Vukovar za potrebe projekta „Lovas Archaeological Project“ (F. Franković)
- Kolegi D. T. data je na uvid građa iz Ninograda (J. Balen)
- Za potrebe dokumentarno igranog serijala *Vučedolske tajne* D. P. snimao je nalaze vučedolske kulture (J. Balen)
- Za potrebe objave u knjizi *Vječne vode: život i ljepota. Hrvatski udio u europskoj baštini*. Hrvatski restauratorski zavod, 2020. Lj. G. fotografirao je slijedeću građu: vučedolska golubica, askos iz Kaptola i perle s tri lica (J. Balen)
- Kolegi M. F. dat je na uvid materijal (oružje) iz razdoblja brončanoga doba za potrebe izrade doktorske disertacije (J. Balen)
- Kolegica J. F. K. pregledala alatke za izradu tekstila s nalazišta Sisak, Kaptol, Sv. Petar Ludbreški i Goričan za potrebe izrade doktorske disertacije (I. Drnić)
- Posudba građe (24 predmeta) i fotodokumentacija za izložbu *Vode Hrvatskog zagorja* (rujan –prosinac 2020.) u organizaciji Muzeja Hrvatskog zagorja, Muzej krapinskih neandertalaca. (D. Kušan Špalj).

- Posudba fotografija za izložbu i katalog *Moć zlata* (20.10.2020. - 30.10.2020) u organizaciji Tehničkog muzeja Nikola Tesla (N. Perok)
- Za potrebe objave u knjizi "Making of the Middle Ages in Dalmatia: From Justinian to Branimir", D. Dž., Macquire University – Sidney, ustupljene su fotografije dva predmeta (S-3364 i S-3371), te fotografija groba 120 i cjelokupni plan groblja Knin-Greblje). (M. Bunčić, I. Krajcar)
- Za potrebe prezentacije na znanstvenom skupu M. R., Arheološki institut – Beograd ustupljeno je više fotografija predmeta s područja Srijema iz Srednjovjekovne zbirke. (M. Bunčić, I. Krajcar)
- Za potrebe izrade doktorske disertacije A. R. P., Gradski muzej Vinkovci, ustupljeni su podaci o porijeklu avarodobnih predmeta iz AMZ-a te arhivski podaci za avarodobne predmete iz Sotina. (M. Bunčić)
- Za potrebe izrade znanstvene publikacije tvrtki Core d.o.o., Ž. P., ustupljene su fotografije više predmeta (Pretpovijesna, Antička, Srednjovjekovna i Numizmatička zbirka) s područja Siska i okolice. (M. Bunčić, I. Radman-Livaja, T. Bilić, I. Drnić, I. Krajcar)
- Za potrebe objave u udžbeniku o srednjovjekovnoj arheologiji K. F., Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ustupljeno je devet fotografija predmeta iz Srednjovjekovne i Numizmatičke zbirke. (M. Bunčić, T. Bilić, I. Krajcar)
- Za potrebe izrade terenskog izvješća I. H. M., Hrvatski restauratorski zavod, ustupljena je arhivska građa te uvid u materijal iz Gorjana. (A. Solter, M. Bunčić)
- Za potrebe izrade terenskog izvješća J. K., Centar za kulturu i informiranje „Dragutin Novak“, Ludbreg, ustupljena je fotografija ranosrednjovjekovne sljepoočničarke. (M. Bunčić)
- 94 predmeta posuđeno za izložbu *Damir Mataušić – kritička retrospektiva, 1974.–2020.* održanoj u Modernoj galeriji od rujna do listopada 2020. (T. Bilić, M. Nađ)
- željeznodobne kovanice posuđene za izložbu *Prapovijesne metalurške kulture križevačkog područja* održanoj u Gradskom muzeju Križevci od rujna do studenog 2020. (T. Bilić)
- Kolomanov srebrni novac posuđen za izložbu *Ars et virtus Hrvatska – Mađarska. 800 godina zajedničke kulturne baštine* održanoj u Galeriji Klovićevi dvori od rujna do studenog 2020. (T. Bilić)
- poslane dvije fotografije aversa i reversa medalja s prikazom dr. Meixnera I. V. za objavu u publicističkom časopisu (Zagreb) (30. 10.) (T. Bilić)
- poslano 24 fotografije novovjekovnih medalja M. P. (Zagreb) za potrebe objave u znanstvenom časopisu (5. 6.) (T. Bilić)

- poslane tri fotografije medalje J.K. Skenderbega S. K. (Beč) za potrebe istraživačkog rada (10. 8.) (T. Bilić)
- posudba srebrnog Krajcara Jana Vitovca za Noć Muzeja. 15. 02. (I. Š., Muzej seljačkih buna)
- poslane 24 fotografije 12 primjeraka Abasidskih dinara iz Donjih Petrovaca, Zemuna i Srijemske Mitrovice. I. B. (Institut za arheologiju Beograd, 24.02.)
- pružanje informacija o ostavi iz Šimanovaca kolegici S. E. (Bibliothèque nationale de France, 25.6.)
- pružanje informacija kolegicama M. V. (Arheološki institut Beograd) i B. B. B. (Narodni muzej Beograd) vezano za pojedine emisije antoninijana carice Salonine (5.11).
- A. C., Gradski muzej u Jastrebarskom, uvid u Nadopunidbeni inventar od 1895. do cca 1920. godine, u Glavni inventar i Knjigu darovah Horvatko slavonskog narodnog Museuma. (Solter).
- B. M., Muzej grada Zagreba, ustupanje preslika korespondencije ravnatelja „Arheološkog odjela narodna muzeja u Zagrebu“, Josipa Brunšmida s „Prečasim Kaptolom prvostolne crkve u Zagrebu“ o pohrani kamenih spomenika pronađenih u katedrali, datiran nadnevkom 14. 12. 1906. godine (Arhiv Arheološkog muzeja u Zagrebu, Dosje Zagreb – Sign. 42) za objavu. (Solter).
- D. B., Muzej grada Zagreba, posudba korespondencije ravnatelja „Arheološkog odjela narodna muzeja u Zagrebu“, Josipa Brunšmida s „Prečasim Kaptolom prvostolne crkve u Zagrebu“ o pohrani kamenih spomenika pronađenih u katedrali, datiran nadnevkom 14. 12. 1906. godine (Arhiv Arheološkog muzeja u Zagrebu, Dosje Zagreb – Sign. 42) za izložbu „Muzejski život u doba pandemije i potresa“. (Solter).
- I. H. M., Hrvatski restauratorski zavod, ustupanje preslika za objavu: zapisnici izvještaja iz 1877., troškovnici Š. Ljubića 1879., zapis župnika Lončareka s opisom domobranskih rovova iz 1943 + nacrt kapelice sv. Nikole, Čučković 2003 (AAMZ sign. 42, Topusko) (Solter).
- I. H. M., Hrvatski restauratorski zavod, uvid u arhivsku građu vezanu za lokalitet Topusko (AAMZ sign. 42, Topusko) (Solter).
- A. J., Hrvatski restauratorski zavod, uvid u arhivsku građu vezanu za lokalitet Daruvar i ustupanje preslike nacrtu tj. skica terena koji se nalaze u korespondenciji G. Szabe, pismo iz 1905. godine, br. 62, s nacrtom nalaza u Daruvaru (AAMZ sign. 42, Daruvar) (Solter).
- I. H. M., Hrvatski restauratorski zavod, uvid u arhivsku građu vezanu srednjovjekovne arheološke nalaze iz Gorjana (AAMZ sign. 42, Gorjani) (Solter).

- Z. P., Gimnazija Daruvar, uvid u Glavni iskaz starinskih spomenika - popis po županijama (AAMZ sign. 74) (Solter).
- B. H., Odsjek za povijest prirode i matem. znan. Zavoda za pov. i filozof. znan. HAZU, ustupljena preslika za objavu: diploma priznanica s milenijske izložbe u Budimpešti 1896. godine (Solter).
- R. M. uvid u arhivsku građu o sarkofagu iz Velikih Bastaja i korespondenciji AMZ i grofa Jankovića (AAMZ sign. 42, Daruvar) (Solter).
- I. G., Strossmayerova galerija starih majstora HAZU, uvid u staklene negative vezane uz palaču na Zrinskome trgu 11 (Solter).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)

- D. Rajković, J. Balen, Baranja-arheološki lokaliteti i nove spoznaje o naseljavanju tijekom neolitika i eneolitika, Znanstveni skup "Baranja kroz povijest", Osijek, 18. 9. 2020.
- J. Balen, M. Vuković, M. Mađerić, A. Đukić, Gradina Marić – rezultati arheoloških istraživanja provedenih tijekom 2017. – 2019. godine, izlaganje na znanstvenom skupu Hrvatskog arheološkog društva „Arheološka istraživanja u Sisačko-Moslavačkoj Županiji“, Sisak, 05. – 09. 10. 2020.
- A. Đukić, F. Franković, S. Mihelić, Arheološka istraživanja na području općine Hrvatska Kostajnica te općina Majur i Hrvatska Dubica 2017-2019., poster prezentacija na znanstvenom skupu Hrvatskog arheološkog društva „Arheološka istraživanja u Sisačko-Moslavačkoj Županiji“, Sisak, 05. – 09. 10. 2020.
- M. Rakvin, S. Mihelić, Predstavljanje staze željeznog doba Podunavlja, izlaganje na znanstvenom skupu Hrvatskog arheološkog društva „Arheološka istraživanja u Sisačko-Moslavačkoj Županiji“, Sisak, 05. – 09. 10. 2020.
- I. Drnić, T. Karavidović, Traces of iron production in the area of Donje Pokuplje in the 1st millennium BC, Secrets of iron - from raw material to an iron object - 7th International Conference on Mediaeval Archaeology, Zagreb, 10. – 11. 9. 2020.
- I. Drnić, Brončanodobno i željeznodobno naselje u Sisku, Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva, Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, Sisak, 5. - 9. 10. 2020.
- I. Drnić, Ž. Bedić, Arheološka i bioarheološka slika kasnoantičkog nalazišta Sisak-Pogorelec, Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva, Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, Sisak, 5. - 9. 10. 2020.

- J. Zorić, I. Drnić, Izrada arheološke karte grada Novske, poster prezentacija, Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva, Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, Sisak, 5. - 9. 10. 2020.
- Sudjelovanje na okruglim stolovima *Detektori metala i arheologija – prijedlog stručnih okvira u postupanju i Arheolozi i konzervatori o zaštiti arheološke baštine* (primjeri dobre prakse i problemi, unaprjeđenje sustava) održanim u okviru Znanstvenog skupa Hrvatskog arheološkog društva, Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, Sisak, 5. - 9. 10. 2020. (J. Balen, I. Drnić)
- Moderiranje sesija na 8. znanstvenom skupu *Methodology and Archaeometry*, održanom on-line 3.- 4. 12. 2020. u organizaciji Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (J. Balen)
- Moderiranje sesije „Routed Archaeology – Archaeological routes and their impact on perception of archaeological heritage in the landscape“ na 26. godišnjem skupu Europske asocijacije arheologa (*online*), 24-30. kolovoza 2020. (S. Mihelić)
- S. Mihelić, *A World of its own. On Cultural and Natural Landscapes of Cultural Routes*, *online* predavanje na 26. godišnjem skupu Europske asocijacije arheologa, 24-30. kolovoza 2020.
- I. Janković, S. Mihelić, *From Past to Present: Neandertal Legacy as Basis for a Cultural Route*, *online* predavanje na 26. godišnjem skupu Europske asocijacije arheologa, 24-30. kolovoza 2020.
- Sudjelovanje na konferenciji (*online*) *Petoviona i njen ager* (18.11. 2020.) - predavanje: *Aquae Iasae (Varaždinske Toplice), Roman sanctuary* (D. Kušan Špalj)
- Kultura različitosti: Podzastupljene i ranjive skupine u muzejskom okruženju, Spolna zastupljenost muzejskih djelatnika - Prema maskulinizaciji muzeja (poster prezentacija, O. Domiter)
- Kultura različitosti: Podzastupljene i ranjive skupine u muzejskom okruženju, Potres i muzeji – Negirati ili memorirati povijesnu realnost? (usmena prezentacija, O. Domiter)
- Prehistory adventure: Arheološki susreti – program popularizacije zanosti u školama (usmena prezentacija G. M., V. T. i Ozren Domiter)
- Sudjelovanje na Međuzupanijskom skupu nastavnika povijesti u srednjim školama Varaždinske i Međimurske županije s izlaganjem Arheološki susreti u školama (O. Domiter i M. B.)

- Sudjelovanje na skupu „Dvije strane pojasnog jezičca – Avari na sjeveru i jugu kaganata“ u Vinkovcima, 6. – 8. veljače 2020., koordinator od strane AMZ i moderator jedne sekcije. (M. Korić)
- Sudjelovanje na skupu „Dvije strane pojasnog jezičca – Avari na sjeveru i jugu kaganata“ u Vinkovcima, 6. – 8. veljače 2020., bez izlaganja. (M. Bunčić)
- Sudjelovanje na godišnjem skupu Hrvatskog arheološkog društva s predavanjem „Novi ranosrednjovjekovni nalazi iz Siska“ u Sisku, 5. – 9. listopada 2020. (M. Bunčić)
- sudjelovanje na znanstvenom skupu Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, Sisak, 5–9. listopada 2020. s izlaganjem Numizmatički nalazi s položaja Sisak-Željeznički kolodvor. (T. Bilić, M. Nađ).
- Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji Kultura različitosti: Podzastupljene i ranjive skupine u muzejskom okruženju s izlaganjem: Posjeta osoba s invaliditetom Arheološkom muzeju u Zagrebu; rad s osobama oštećenog vida i sluha. Izazovi u budućnosti uzrokovani COVID-19 i socijalnim distanciranjem, 15. - 17. listopada 2020. (Z. Babić)
- Sudjelovanje na prvoj digitalnoj međunarodnoj NEMO Europskoj Muzejskoj Konferenciji: Museums making sense, 16. - 19. studenog 2020. (Z. Babić)
- Sudjelovanje na stručnom predavanju *Muzejski predmeti kao sredstva edukativnog povezivanja*, doc. dr. sc. Valerije Križanić u organizaciji Tiflološkog muzeja, 4. prosinca 2020. (Z. Babić)
- A. Solter, (Ne)istraživanja pretpovijesnih lokaliteta u sjevernoj Hrvatskoj do kraja Drugog svjetskog rata, Arheološki dijalozi bez izolacije, 18. 6. 2020.
- A. Solter, 3D AMZ – muzej u virtualnom trodimenzionalnom svijetu, MUVI LAB/2020 festival multimedijских i web projekata, 18. 12. 2020.
- Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva " Arheološka istraživanja u Sisačko-Moslavačkoj županiji" (Sisak, Hrvatska, 5. – 9. listopada 2020.), izlaganje: Belaj, Juraj, Sirovica, Filomena, Arheološka istraživanja crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Gori.
- 26nd Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (Budapest, Hungary, 24th – 30th August 2020), izlaganje: Belaj, Juraj, Sirovica, Filomena, Stingl, Sebastijan, Complex Transformations of the Church of the Assumption of the BVM in Gora, Croatia, and their Manifestations in Archaeological Material.
- Sudjelovanje na 7. međunarodnom znanstvenom skupu srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju održanom u Zagrebu od 10. do 11. rujna:
D. Doračić, J. H., M. B., I.M.Č.: *Conservation and examination of the early medieval sword from Bojna-Brekinjova Kosa (plakat)*

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Balen, J., Religious aspects of the Copper Age Lasinja Culture in northern Croatia. u: Sekulov, V. (ur.), *Acta Musei Tiberiopolitani*, vol. 3., Strumica, 2020, 87-93.

J. Balen, Poglavlja Ljevači europske civilizacije i Obrtnici, trgovci, ratnici, u: *Vječne vode: život i ljepota. Hrvatski udio u europskoj baštini. Hrvatski restauratorski zavod, 2020..* 50-51, 156-157.

- *Lumbardska psefizma*, Arheološki muzej u Zagrebu, 2020 (u tisku) (N. Gostinski, I. Radman-Livaja, urednici i autori)

- *The Danube Horsemen Cult: New Approaches*, u: *Proceedings of the Limes Congress 2018.* (u tisku), (O. Domiter)

Ž. Demo, M. Bunčić, A. Dugonjić, *Stalni postav Srednjovjekovne zbirke – vodič*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb 2020.

Ž. Demo, M. Bunčić, A. Dugonjić, *Permanent exhibition of the Medieval collection - guide*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb 2020.

Doračić, Damir. *Konzervatorsko-restauratorska radionica: Pogled ispod površine-strukture kao izvor informacija* // *Arhivi, knjižnice, muzeji 23: Zbornik radova, HMD, Zagreb, 2020.* str. 381-383 (izvješće s radionice)

Gregl, M., Znidarčić, Z. *Izrada gipsane replike pretpovijesne posude s lokaliteta Budinjak* // *12. susreti Sekcije konzervatora-restauratora Hrvatskog muzejskog društva* str. 16-19, Hrvatsko muzejsko društvo, Zagreb, 2020. (sažetak plakata)

Latinović, S. *U kotlu – konzervatorsko-restauratorski zahvat na antičkoj metalnoj posudi* // *12. susreti Sekcije konzervatora-restauratora Hrvatskog muzejskog društva* str. 16-19, Hrvatsko muzejsko društvo, Zagreb, 2020. (sažetak plakata)

- Objavljen stručni rad po naslovom "Avars and Slavs. Educational programme accompanying the international exhibition at the Archaeological Museum in Zagreb." u: Archaeological Heritage and Education; An International Perspective on History Education; Slovenian National Commission for UNESCO, ur. Danijela Trškan i Špela Bezjak, (Z. Babić)

- Objavljen stručni rad u kooautorstvu sa Špelom Bezjak po naslovom "International Cooperation between an Archaeological Museum and University: Example of Erasmus+ Traineeship", u: Archaeological Heritage and Education; An International Perspective on History Education; Slovenian National Commission for UNESCO, ur. Danijela Trškan i Špela Bezjak, (Z. Babić)

- Uređivanje monografije Liber i mumija (I. Uranić)

- Nastavak rada na radu: Coffin of Iri-Iry. One more member of Besenmut's family in Archaeological Museum in Zagreb.

- Dvršen je znanstveni rad i pribavljene su recenzije Neautentični i krivotvoreni predmeti iz zagrebačke Egipatske zbirke (I. Uranić) za Vjesnik Arheološkog Muzeja u Zagrebu

6.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

- sudjelovanje na radionici "Remote sensing in archaeology" (3.–9. veljače 2020) održanoj na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u sklopu projekta HERISTEM strategic partnership project (Erasmus+): STEM in heritage protection (Sirovica)

- sudjelovanje u predavanju i radionici MDC-a: Istraživanje i razvoj publike (voditeljica: dr. sc. Željka Miklošević), Zagreb, 19.-20.10.2020. (O. Domiter)

- Svi djelatnici konzervatorsko-restauratorskog odjela preveli su svoja trenutna zvanja sukladno Pravilniku o stručnim muzejskim zvanjima i drugim zvanjima u muzejskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja (NN 104/2019).

- online edukacija „Digitalna pristupačnost“, 6. – 11. 10. 2020., organizator Državna škola za javnu upravu (D. Maračić)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Tijekom 2020. godine matičarka I razine za arheološke zbirke J. Balen obišla muzeje u slijedećim gradovima: Ogulin i Otočac (24.9.), Rovinj i Poreč (28.-29.10), Gospić i Novalja (30.11.-1.12.)
- J. Balen je bila član stručnog povjerenstva obrana doktorske disertacije Dž. B. *Višeslojno naselje Gornja Tuzla u kronologiji neolitika sjeveroistočne Bosne* (1.7.2020.) i L. Č., *Geneza i razvoj lasinjske kulture na području središnje i gorske Hrvatske* (21.2.2020.)
- J. Balen je bila član stručnog povjerenstva za ocjenu teme A. S. *Josip Brunšmid i razvoj arheologije kao znanstvene discipline u kontinentalnoj Hrvatskoj* (27.2.2020.)
- I. Drnić je bio komentor na izradi magistarskog rada L. B. *Objekt 6/10 iz željeznodobnog naselja na poziciji Sisak - Pogorelac* (Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru)
- I. Drnić održao konzultacije s kolegicom J. F. K. u sklopu dokorskog studija na Odsjeku za arheologiju Sveučilišta u Zagrebu
- Stručni suradnik u pripremi i postavljanju stalnog izložbenog postava arheološkog parka Ludbreg (I. Radman-Livaja)
- Za potrebe prijave na projekt HZZ J. Š. iz Instituta za antropologiju pružena je stručna pomoć u vezi lokaliteta Bijelo Brdo – ul. Venecija (konzultacije i kratki tekst za prijavnicu). (M. Bunčić)
- mentorstvo na poslijediplomskom doktorskom studiju arheologije pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Odsjek za arheologiju, A. B. S. i K. F. (T. Bilić)
- mentorstvo vježbeniku L. Š. na njegovom stručnom usavršavanju bez zasnivanja radnog odnosa (T. Bilić).
- mentorstvo u sklopu studentske prakse studentice M. P. s Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti, Studijskog programa muzeologije i upravljanje baštinom, Filozofskog fakulteta u Zagrebu, od 15. do 30. siječnja 2020. (Z. Babić)
- Stručna pomoć i konzultacije studentu Florijanu Skoku s Odsjeka za povijest, Filozofskog fakulteta u Zagrebu, pri pisanju diplomskog rada (Z. Babić)
- Mentorica za izradu pisanog rada za stjecanje zvanja u muzejskoj struci: za zvanje kustosa čija je tema pismenog rada iz područja dokumentacije i za zvanje dokumentarista (Solter).
- stručna pomoć L. P. (Arheološki muzej Osijek) u organizaciji Dokumentacijskog odjela AMO (Solter, Sirovica).
- stručni suradnik na publikaciji *Muzejski plakat, Izbor iz fundusa Muzeja grada Šibenika* autorice J. J. (Solter).

- Stručna pomoć za studentski časopis Fragmenti 8, studenata Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2020 (Sirovica).
- Informiranje studenata i kolega iz inozemstva u raznim istraživanjima i davanje na uvid fotografija predmeta iz zbirke. (I. Uranić)
- D. Doračić i S. Latinović su mentori za izradu pismenog rada za zvanja konzervator-restaurator predmeta iz arheološkog konteksta i umjetničkog obrta.
- D. Doračić je također mentor za izradu pismenog rada za zvanja preparator i muzejski tehničar te ispitivač dijela stručnog ispita za sljedeće predmete:
Metode preventivne zaštite muzejske građe i dokumentacije za muzejsko zvanje muzejski tehničar.
  - Metode istraživanja i dokumentiranja, metodologije konzerviranja i restauriranja kulturnih dobara te poznavanje drugih znanosti vezanih uz posebnosti restauratorskih poslova za zvanja konzervator-restaurator predmeta iz arheološkog konteksta (metal, keramika, staklo, organski materijal) i konzervator-restaurator predmeta umjetničkog obrta određenog materijala (metal, drvo, staklo, porculan, keramika, kost i drugi organski materijali).
- D. Doračić je član Stručnog povjerenstva za ocjenjivanje uvjeta za napredovanje u muzejskoj struci za zvanje višeg kustosa pedagoga, muzejskog savjetnika pedagoga, višeg kustosa dokumentarista, muzejskog savjetnika dokumentarista, višeg muzejskog tehničara i višeg preparatora pri Ministarstvu kulture i medija RH.
- S. Latinović je članica Povjerenstva za stjecanje temeljnih stručnih zvanja u konzervatorsko-restauratorskoj struci pri Ministarstvu kulture i medija RH. Također je mentor za izradu pismenog rada za zvanje konzervator-restaurator predmeta iz arheološkog konteksta i umjetničkog obrta.
- Djelatnici konzervatorsko-restauratorskog odjela su u više navrata pružali stručnu pomoć raznim institucijama (Gradskom muzeju Vinkovci, Institutu za arheologiju, Gradskom muzeju Sisak i dr.). Stručna pomoć najčešće se odnosila na preventivnu zaštitu te na razne faze konzervatorsko-restauratorske obrade arheološke građe.
- Djelatnici knjižnice su u okviru matične djelatnosti tijekom 2020. godine davali stručne savjete oko rješavanja problema vezanih uz redovan rad knjižnica (K++, revizija, procjene fonda...) sljedećih ustanova: Arheološkog muzeja Zadar, Hrvatskog povijesnog muzeja, Hrvatskog prirodoslovnog muzeja, Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju te članicama Komisije za muzejske i galerijske knjižnice.

- Redovite konzultacije i stručna pomoć u izradi seminarskih radova studentima kao i sudjelovanje u znanstveno istraživačkim anketama.

Mentorstvo studentici D.G na prediplomskom stručnom studiju Memadženta i produkcije u kulturi Poslovnog veleučilišta Zagreb (D. Maračić)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Članovi Uredništva *Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu* (J. Balen, T. Bilić, M. Bunčić, I. Drnić, I. Radman-Livaja, M. Nađ, F. Sirovica)

- Članica Uredništva *Izdanja i Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva* (J. Balen)

- Članica Uredničkog vijeća *Hrvatskog bibliografskog leksikona* Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža (J. Balen)

- Članica međunarodnog uredničkog vijeća *Glasnika Zemaljskog muzeja BiH* (J. Balen)

- Članica uredništva *Proceedings from the 6th scientific conference Methodology and Archaeometry* koji je dostupan na platformi Filozofskog fakulteta u Zagrebu za digitalno objavljivanje izdanja u otvorenom pristupu na adresi:

<https://openbooks.ffzg.unizg.hr/index.php/FFpress/catalog/book/49> (J. Balen)

- Članovi Tehničkog uredništva *Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu* (A. Bertol Stipetić, O. Domiter, A. Đukić, N. Gostinski)

- Članica Uredništva *Actes de V recontres doctorales internationales de l'EEPB tenues à Bibracte les 11-12 mars 2019, Collection EEPB, Editeur Bibracte - Centre archéologique européen, Bibracte, 2020.* (M. Rakvin)

- Recenzije članaka u časopisima *Glasnik ZMBiH, Histrina, Anali IARH, Acta Illyrica* (J. Balen)

- uređivanje zbornika *Monumenta marmore aereque perenniora* (I. Radman-Livaja i T. Bilić)

- uređivanje zbirke pjesama *Zlato i prah kraljeva* autora Drage Štambuka, u izdanju AMZ-a (I. Radman-Livaja)

- Recenzija za časopis *Prilozi* Instituta za arheologiju u Zagrebu (I. Radman-Livaja)

- Recenzije za časopis *Annales Instituti Archaeologici* (I. Radman-Livaja)

- Recenzije za časopis *Glasnik Srpskog arheološkog društva* (I. Radman-Livaja)

- Recenzije za časopis *Carnuntum Jahrbuch* (I. Radman-Livaja)

- Urednica zbornika *Zdenko Vinski – život i znanstveni rad*, zajedno s M. Jarak (FFZg), suizdavači FFZG i AMZ; ISBN FFZG 978-953-175-806-2; AMZ 978-953-8143-42. (M. Bunčić)

- Urednica vodiča *Stalni postav Srednjovjekovne zbirke – vodič*, autori Ž. Demo, M. Bunčić, A. Dugonjić, ISBN 978-953-8143-41-0. (M. Bunčić)
- *Urednica vodiča Permanent exhibition of the Medieval Collection – guide*, autori Ž. Demo, M. Bunčić, A. Dugonjić, ISBN 978-953-8143-44-1. (M. Bunčić)
- Članica uredništva zbornika *Avari i Slaveni, dvije strane pojasnog jezičca*. (M. Korić)
- glavni urednik VAMZ-a (T. Bilić)
- članstvo u Uredništvu *Situle* (T. Bilić)
- recenzije članaka za časopise *Radovi Zavičajnog muzeja u Visokom i Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* (T. Bilić)
- uredništvo knjige T. Bilić: *Aliena pecunia. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požega / Aliena pecunia. The collection of Roman coins confiscated in the Ustashe Požega Camp. Opera Varia Musei Archaeologici Zagrabienensis 3. Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020.* (M. Nađ)
- tehničko uredništvo knjige T. Bilić, I. Radman-Livaja (ur.): *Monumenta marmore aereque perenniora. Zbornik radova u čast Anti Rendiću-Miočeviću, Collectanea archaeologica Musei archaeologici Zagrabienensis 3, Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020.* (M. Nađ).
- Recenzija rada za časopis *Anali Instituta za arheologiju / Annales Instituti Archaeologici XVI*, Zagreb, Institut za arheologiju, 2020 (Sirovica).
- S. Latinović je urednica publikacije *12. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva*, Zagreb, 2020., izdavač Hrvatsko muzejsko društvo

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- J. Balen, I. Drnić, A. Đukić, S. Mihelić, M. Rakvin, M. Bunčić, A. Solter, članovi su Hrvatskog arheološkog društva (J. Balen aktualna je predsjednica Društva)
- S. Mihelić, J. Balen, Z. Babić, A. Solter članovi su Hrvatskog muzejskog društva
- Svi djelatnici Konzervatorsko-restauratorskog odjela su članovi HMD-a u kojem je S. Latinović članica Nadzornog odbora, a D. Doračić član Ocjenjivačkog suda za dodjelu nagrada HMD-a.
- J. Balen, I. Drnić, S. Mihelić, M. Rakvin, A. Solter i Z. Babić članovi su Europske asocijacije arheologa (European Association of Archaeologists). S. Mihelić član je Radne skupine za integraciju upravljanja arheološkom baštinom i turizma.

- S. Mihelić je član Upravnog odbora Hrvatskog nacionalnog odbora ICOMOS-a i član Međunarodnih znanstvenih odbora ICOMOS-a za kulturni turizam te za upravljanje arheološkom baštinom.
- Osnovana Udruga Staza željeznog doba Podunavlja (Iron Age Danube Route Association). S. Mihelić (predsjednik Udruge), J. Balen (članica Upravnog odbora, likvidatorica), M. Rakvin (Tajnica).
- S. Mihelić je dopisni član Njemačkog arheološkog instituta (*Deutsches Archäologisches Institut*).
- Član Sekcije dokumentarista pri Hrvatskom muzejskom društvu (Solter, Galić)
- Dopredsjednik Centra za eksperimentalnu arheologiju (Sirovica)
- Član udruge IEC Processus Montanus (Sirovica)
- Djelatnici knjižnice aktivni su članovi Komisije za muzejske i galerijske knjižnice koja djeluje unutar Sekcije za visokoškolske i specijalne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva.

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

- rad na prebacivanju baze podataka numizmatičkih predmeta u novu računalnu bazu podataka Modulor++ (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić).
  - Na Web stranice Muzeja (<https://amz.hr/hr/virtualni-muzej/3d-modeli-arheoloskih-predmeta>) postavljena je interaktivna računalna vizualizacija 3D modela preko platforme Sketcfab čiji preglednik 3D modela se bazira na WebGL tehnologiji kojom se modeli mogu prikazivati na bilo kojoj vrsti mobilnog i stolnog web preglednika (Solter).
  - U skladu s „Nacionalnim programom digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe“ Arheološki muzej u Zagrebu sustavno digitalizira muzejsku građu te unapređuje tehnološku i organizacijsku infrastrukturu potrebnu za provođenje pojedinačnih projekata digitalizacije. Kako bi taj pristup stvaranju digitalnih sadržaja, kojemu je cilj zaštita i povećanje dostupnosti muzejske građe, bio proširen na sve razine muzejske djelatnosti, djelatnici muzeja utemeljili su program „Digitalizacija arheološke terenske dokumentacije“ kako bi omogućili čuvanje i dostupnost tog značajnog segmenta muzejske građe u elektroničkom okruženju.
- Digitalizirana je kompletna Dokumentarna zbirka II koja sadrži dokumente od prve polovine 19. stoljeća do 70-tih godina 20. stoljeća koji prate procese nalaska i prikupljanja arheološke građe te prvog institucionalnog formiranja arheoloških zbirki u kontinentalnoj Hrvatskoj.
- Digitalizirano je sveukupno 25 650 stranica (1586 PDF-ova (dokumenata) - 28213 MB

podataka). U planu je sistematizacija skenirane građe i nastavak procesa digitalizacije Dokumentarne zbirke I koja sadrži dokumente od prve polovine 19. stoljeća do kraja 2. svjetskog rata koji prate povijest i razvoj Muzeja i arheološke struke.

Projekti digitalizacije AMZ:

1. Digitalizacija arheološke terenske dokumentacije Arheološkog muzeja u Zagrebu

Terenska istraživanja predstavljaju specifičan vid arheološke djelatnosti koju Muzej provodi od kraja 19. stoljeća do danas. Rezultat istraživanja obično predstavljaju velike količine pisane, fotografske i nacrtne građe, digitalizacija i pohrana koje nije predviđena u okviru standardnih muzejskih fondova i arhiva. Kako stvaranje digitalnih preslika ne bi zaobišlo taj značajni segment muzejske građe, 2015. godine utemeljen je program "Digitalizacija arheološke terenske dokumentacije Arheološkog muzeja u Zagrebu" kojem je cilj omogućiti trajno očuvanje i dostupnost tog značajnog segmenta muzejske građe u elektroničkom okruženju. Uz voditeljicu projekta, u njegovoj realizaciji sudjelovali su brojni suradnici, zaposlenici Arheološkog muzeja u Zagrebu: Igor Krajcar, Ana Solter, Hana Ivezić, Martina Korić i Tara Pivac; te studenti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Mia Marijan, Valerija Gligora i Matej Matičević. Na osnovi zadanih organizacijskih i tehničkih normi, temeljni zahtjev projekta predstavlja izrada kvalitetnog digitalnog sadržaja kojim će dugoročno biti osigurana i zaštita i iskoristivost terenske dokumentacije s arheoloških istraživanja. Istodobno, temeljni segment postupka predstavlja pohrana podataka u okviru smislenog sustava koji omogućuje upravljane podacima u skladu s arheološkim razumijevanjem značenja i smisla arheoloških podataka. Postupak bi trebao omogućiti zaštitu i očuvanje građe te olakšati dostupnost i obradu pohranjenih podataka. Dodatni je cilj projekta omogućiti arhiviranje ne samo dokumentacije s davno provedenih istraživanja, već oblikovati kvalitetan sustav pohrane sposoban prihvatiti podatke s novih istraživanja koji izvorno dolaze u digitalnom obliku. U sklopu projekta do kraja 2020. godine digitalizirano je 10.171 jedinica arheološke terenske dokumentacije. Godine 2020. 6.165 jedinica građe digitalizirane u sklopu programa "DATE-AMZ" kategorizirano je u Dokumentarnu zbirku III.

Voditeljica projekta: Filomena Sirovica

2. Digitalizacija Dokumentarne građe Arheološkog muzeja u Zagrebu (Dokumentarna zbirka

I)

Digitalizirana je kompletna Dokumentarna zbirka II koja sadrži dokumente od prve polovine 19. stoljeća do 70-tih godina 20. stoljeća koji prate procese nalaska i prikupljanja arheološke građe te prvog institucionalnog formiranja arheoloških zbirki u kontinentalnoj Hrvatskoj. Digitalizirano je sveukupno 25 650 stranica (1586 PDF-ova (dokumenata) - 28213 MB podataka). Svi dokumenti skenirani su u TIFF formatu dubinskog 400dpi te se čuvaju lokalno (ukupno 5 TB podataka). Građa je dostupna putem repozitorija (ArhivX_RDL je platforma za izgradnju digitalnog repozitorija za pohranu, pretraživanje i pregled građe preko Interneta). Do sada je za radne svrhe digitalizirano preko 7.57 GB (712 pojedinačnih jedinica) podataka dokumentarne građe. U planu je sistematizacija skenirane građe i nastavak procesa digitalizacije Dokumentarne zbirke I koja sadrži dokumente od prve polovine 19. stoljeća do kraja 2. svjetskog rata koji prate povijest i razvoj Muzeja i arheološke struke. U 2020. godini digitalizirano je 698 dokumenata.

Voditeljica projekta: Ana Solter

3. Nadogradnja baze podataka Dokumentarne zbirke II Arheološkog muzeja u Zagrebu

Do sada je u kompjutersku bazu ubačeno 1586 dosjea / 28.2 GB podataka u pdf formatu odnosno 5 TB u tiff formatu. ArhivX_RDL je platforma za izgradnju digitalnog repozitorija za pohranu, pretraživanje i pregled građe preko interneta. Cilj uvođenja sustava je izgradnja institucionalnog repozitorija u koji će registrirani korisnici pohranjivati digitalne dokumente koji će nakon toga biti na raspolaganju za pretraživanje unutar lokalne mreže institucije. Sustav ne postavlja ograničenja prema vrsti ili formatu dokumenata koji se pohranjuju u repozitorij, a usklađen je s međunarodnim standardom OAI koji olakšava diseminaciju sadržaja repozitorija. Cijela Dokumentarna zbirka II je digitalizirana s ukupno 25650 stranica (1586 mapa dokumenata – 28 GB podataka) te su digitalne preslike ubačeni u muzejsku bazu posebno stvorenu za ovu vrstu građe.

Voditeljica projekta: Ana Solter

4. 3D AMZ

Arheološki muzej u Zagrebu u suradnji s Katedrom za fotogrametriju i daljinska istraživanja na Geodetskom fakultetu pet godine surađuje na projektu 3D skeniranja arheoloških predmeta. Do sada su izvršena tri projekta financirana Ministarstvom kulture i Gradom Zagrebom: jednogodišnji projekt iz 2017. godine „Testiranje novih tehnologija 3D skeniranjem arheološke baštine AMZa (AMZ 3D)“, trogodišnji projekt „Virtualni muzej – 3D skeniranje predmeta A kategorije fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu“ te projekt iz

2012. godine "3D skeniranje izabranih predmeta A kategorije fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu te kamenih spomenika izloženih u Lapidariju Muzeja". Arheološki muzej u Zagrebu stvorio je dugogodišnju suradnju s vrlo kvalitetnim partnerima (Geodetski fakultet u Zagrebu, Arhitektonski fakultet u Zagrebu i FabLab) koji sudjeluju na ovom projektu svojim sredstvima, ljudstvom i vremenom. Do sada su na ovom projektu učinjena 3 znanstvena rada, 5 predavanja na znanstvenim i stručnim skupovima i 6 diplomskih radova. Metode prikupljanja 3D podataka koje smo koristili su 3D lasersko skeniranje i fotogrametrija. Dio modela dostupan je na web stranicama muzeja: <http://www.amz.hr/naslovnica.aspx/virtualni-muzej/3d-amz.aspx>

Voditeljica projekta: Ana Solter

5. Digitalizacija negativa na staklenim pločama, digitalizacija crteža arheoloških predmeta i VHS kazeta

Na Odjelu za dokumentaciju AMZ već se godinama provodi digitalizacija negativa staklenih ploča, arheoloških crteža i VHS kazeta. U 2018. godini nastavlja se rad na zaštiti ovog segmenta muzejske dokumentacije. Digitalizaciju raznih oblika muzejske dokumentacije provode djelatnici Odjela.

- Koordinacija unosa podataka u muzejsku bazu S++ (Solter).

Knjižnica:

Nastavljena je redovita suradnja s Link2 d.o.o. vezano uz poboljšanja i nadogradnju programa za obradu knjižnične građe K++.

Koordinacija unosa podataka u knjižnični program K++.

6.13. Ostalo

- J. Balen je predsjednica Stručnog povjerenstva za ocjenjivanje stručnih i znanstvenih radova u muzejskoj struci onih osoba koje ostvaruju ostale uvjete za obavljanje poslova višeg kustosa i muzejskog savjetnika

- Izrada baze kopija predmeta Srednjovjekovnog odjela. Kopije su fotografirane i pohranjene prema dodijeljenim brojevima (SV_kopije-redni broj) te obrađene u Excel bazi. Ukupno je obrađeno 329 predmeta. (M. Korić)

- Izrada legendi za web stranicu - 3D snimke predmeta. (M. Bunčić)

- Nadopuna popisa (tablice) predmeta u stalnom postavu. (M. Bunčić, M. Korić)

- izvršena je cjelovita kategorizacija i procjena vrijednosti numizmatičke građe, uključujući sve zbirke i studijske zbirke (T. Bilić, M. Nađ, A. Bertol Stipetić).
- Član radne skupine za pripremu i izradu nominacijskog dokumenta „Granice Rimskog Carstva – Dunavski limes u Hrvatskoj / Frontiers of the Roman Empire - The Danube Limes in Croatia“ za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a (Solter).
- AMZ partner je DARIAH-HR (Digitalna istraživačka infrastruktura za umjetnost i humanističke znanosti) zajednice (koordinator Solter).

6.13.1. Terenska arheološka istraživanja:

- J. Balen je kao član stručne ekipe sudjelovala na istraživanjima lokaliteta Gorjani-Topole, pod vodstvom dr. sc. R. Š. K. s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, od 9.3.-13.3. Radi se o lokalitetu sopotske kulture.
- Nadzor prilikom gradnje spojne ceste Zabok (D24) – Krapina (D1), dionica od km 6+040 do km 10+870 (J. Balen) i prilikom izgradnje trase izmještanja DC 225, dionica Zaprešić-Prigorje Brdovečko, II poddionica, od km 1+935,64 do km 6+420,82, I faza od km 1+935,64 do km 2+410,01, grad Zaprešić (J. Balen, A. Đukić).
- U razdoblju od svibnja do kolovoza 2020. godine Arheološki muzej u Zagrebu, pod vodstvom Jacqueline Balen, proveo je zaštitna arheološka istraživanja nalazišta AN 1 Šumarina (od km 0 + 000,00 do km 0+560,00) na trasi obilaznice oko grada Belog Manastira (Osječko – baranjska županija). Ukupno je istražena površina od 13.718 m². Uz J. Balen, na istraživanjima su iz AMZ sudjelovali A. Đukić i V. Mesarić. Na nalazištu su otkrivene strukture od mlađeg kamenog doba do srednjega vijeka.
- U sklopu istraživačkog projekta Lovas Archaeological Project (LAP), F. Franković vodio je terenska istraživanja na području Općine Lovas tijekom srpnja 2020. godine. Na položaju „U mjestu“, u Ulici Vladimira Nazora, otvorena je probna sonda dimenzija 5x5 metara. Pronađene su jame iz razdoblja kasnog brončanog doba, mlađeg željeznog doba, antike i srednjeg vijek. Jame su pronađene ukopane u sterilni međusloj. Sterilni međusloj ležao je na sloju srednjeg brončanog doba, a pronađena je značajna količina keramičkog materijala koji se može dovesti u vezu s kulturnom grupom Belegiš I, i to njezinom kasnijom fazom (1500-1300. g. pr. Kr.). Projekt se provodi u suradnji s Institutom za klasičnu arheologiju Karlovog sveučilišta u Pragu te Općinom Lovas.
- I. Drnić je kao član stručne ekipe sudjelovao u istraživanju podvodnog arheološkog lokaliteta u Kaštel Sućurcu pod vodstvom dr. sc. Irene Radić Rossi sa Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru (13. – 19. 7. 2020.)

- I. Drnić je kao član stručne ekipe sudjelovao u istraživanju podvodnog arheološkog lokaliteta Gnalić pod vodstvom dr. sc. Irene Radić Rossi sa Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru (18. – 21. 08. 2020.)
- Na lokalitetu Velika glavičica postavljene dvije interpretacijske ploče o grobnom ritusu i rimskodobnom kenotafu. (O. Domiter)
- Izvršen arheološki nadzor i zaštitno arheološko istraživanje na položaju trase PT kabla Bratelji – Sječevac, od 22 – 28. 07. 2020. (O. Domiter)

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

- Arheološki muzej u Zagrebu sudjeluje u projektu „Virtual archaeological landscapes of the Danube region / Virtualni arheološki krajolici Podunavlja“, akronima „Danube’s Archaeological eLandscapes“ (DAeL). Riječ je o Interreg programu transnacionalne suradnje V-B Dunav 2014-2020. Ukupan proračun projekta iznosi 2,517,612.44 eura. Europska Unija sufinancira provedbu projekta kroz Europski fond za regionalni razvoj u iznosu (ERDF) od 2,118,635.56 eura te kroz Instrument pretpristupne pomoći (IPA II) u iznosu od 21,335.00 eura. Proračun Arheološkog muzeja u Zagrebu iznosi 270,325.00 eura te je, također sufinanciran u iznosu od 85% iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). Očekivano trajanje projekta je od 01.07.2020. do 31.12.2022. Projektno partnerstvo ovog projekta okuplja institucije i stručnjake s područja čak 10 država regije (Austrije, Bugarske, Češke, Hrvatske, Mađarske, Njemačke, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Srbije) te se sastoji od 11 projektnih partnera te 11 pridruženih strateških partnerskih institucija. Vodeći partner je Universalmuseum Joanneum iz Graza. Sudjelovanjem na ovom projektu Arheološki muzej u Zagrebu steći će dragocjeno iskustvo i ojačati svoju ulogu u području upravljanja kulturnom baštinom na nacionalnoj i međunarodnoj razini, fokusirajući se na održivo korištenje arheološke baštine s ciljem razvoja. Nacionalna i međunarodna razmjena bit će osigurana diseminacijskim aktivnostima i konferencijama, te publikacijama i radionicama posvećenim odnosima arheologije i turizma, kao i kulturnim rutama. Arheološki muzej u Zagrebu uključen je u sve projektne aktivnosti te koordinaciju i nadzor pojedinih zadataka. Provedbom projekta Muzej će dobiti vrijedne 3D modele i vizualizacije, što znači fotografije, crteže, kratke filmove i manje rekonstrukcije koje će biti predstavljene posjetiteljima pomoći tehnologija virtualne i proširene stvarnosti (AR i VR). Kao projektni partner, Arheološki muzej u Zagrebu doprinosi projektom partnerstvu i sa svoja tri pridružena strateška partnera

Institutom za antropologiju, Općinom Donja Voća te Centrom za prapovijesna istraživanja. Projektni tim Arheološkog muzeja u Zagrebu čine S. Mihelić, J. Balen, M. Rakvin, A Bertol Stipetić.

- Arheološki muzej u Zagrebu partner je na projektu “Prehistory Adventure - iskustvena šetnja kroz prapovijesnu baštinu”/ “Prehistory Adventure - izkustveni sprehod skozi dediščino prazgodovine”. Riječ je o projektu u sklopu programa međugranične suradnje Interreg V-A Slovenija Hrvatska. Projekt je sufinanciran od strane Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 85% te se provodi u trajanju od 24 mjeseca, počevši s 01. rujnom 2018. Projekt je produžen do 30.11.2020.

Vodeći partner na projektu je Općina Donja Voća na čijem prostoru se nalazi važno paleolitičko nalazište - špilja Vindija. Sa slovenske strane u projektu sudjeluju Občina Zreče, Občina Radenci te Filozofski fakultet Univerziteta u Ljubljani. S hrvatske strane, uz vodećeg partnera i Arheološki muzej u Zagrebu u projekzu sudjeluje Muzej Turopolja iz Velike Gorice.

Projektni tim Arheološkog muzeja u Zagrebu čine S. Mihelić, kao voditelj tima i jedan stručni suradnik, zaposlen na projektu na pola radnog vremena. Kao stručni suradnik, na pola radnog vremena S. Nagradić Habus je bila zaposlena od 4.9.2018. do 18.8.2019., J. Kopačkova od 19.8.2019. do 31.10.2019, M. Rakvin od 1.11.2019 do 30.06.2020. te Ivana Mlinarić od 01.07.2020.- 30.09.2020. U projektu sudjeluje šefica računovodstva G. Balenović te D. Maračić. Cilj projekta je na poučan i istraživački način povezati tijek pretpovijesti od starijeg kamenog doba do željeznog doba, vrednovati i istaknuti važnost pojedinih znanstvenih otkrića te empirijski demonstrirati kako su čovjekovi preci živjeli kroz spomenuta razdoblja, s naglaskom na njihove svakodnevne navike.

Sama pretpovijesna baština programskog područja do sada nije prezentirana kao dovoljno atraktivan sadržaj niti se s njom upravljalo na održiv način. Projekt “Prehistory Adventure” donijeti će promjenu u vidu primjene novih, zanimljivih sadržaja bez štetnih utjecaja na zaštićenu baštinsku jezgru. Uz pomoć moderne IKT tehnologije na području proširene stvarnosti “Augmented Reality” projekt će povezati i ujedno aktivirati pretpovijesni potencijal u pet različitih regija programskog područja te ciljnim skupinama pružiti nezaboravno iskustvo susreta s udaljenim povijesnim razdobljima. Kompleksnost programskog područja te važnost i raznolikost arheoloških nalazišta preduvjet su za prijeko potrebnu međugraničnu suradnju hrvatskih i slovenskih stručnjaka čija je zadaća definirati nove metodološke pristupe da bi u konačnici stvorili sveobuhvatnu interpretaciju pretpovijesti kroz različite inovativne i interaktivne elemente. U okviru projekta svaki projektni partner u

suradnji s ostalima ostvaruje specifični vlastiti cilj stremeći prema onom zajedničkom, ostvarivanju punog potencijala programskog područja u prezentaciji pretpovijesne baštine. Aktivnosti Arheološkog muzeja u Zagrebu su usmjerene na organiziranje radionica za djecu i odrasle na područjima projektnih partnera i u Zagrebu, organiziranje arheoloških susreta za učenike osnovnih i srednjih škola na području projektnih partnera, organizacija arheološkog kampa u Donjoj Voći, izložba te tisak pratećeg priručnika, itd.

- J. Balen sudjeluje u projektu Past Lives kojeg vodi Mario Novak iz Instituta za antropologiju u Zagrebu. Radi se o projektu Hrvatske zaklade za znanost Rekonstrukcija prapovijesnog (od neolitika do brončanog doba) načina života na području Hrvatske – multidisciplinarni pristup (1450) te u projektu MOPRENS, projektu Hrvatske zaklade za znanost Modeliranje mreže prapovijesnih naselja u Slavoniji, Rajne Šošić Klindžić (5344)

- F. Franković pomagao je s organizacijom projekta „The Fall of 1200BC: The role of migration and conflict in social crises at end of the Bronze Age in South-eastern Europe“. Arheološki muzej u Zagrebu na projektu sudjeluje kao partner, a projekt provodi Centar za eksperimentalnu arheologiju i materijalnu kulturu University Colleague u Dublinu. Projekt financira „European Research Council (ERC) Consolidator Grant“, a projekt traje od 2018. do 2023. godine. U sklopu projekta uzorkovana je nekolicina predmeta iz zbrice kasnobrončanodobnih ostava AMZa, a svrha uzorkovanja bilo je provođenje metalografskih analiza te analiza izotopa u svrhu otkrivanja izvora metalnih sirovina.

- U sklopu projekta „Lovas Archaeological Project“ uzorkovani su predmeti iz ostava Lovas i Vukovar. Svi predmeti iz ostava snimljeni su pXRF uređajem, a neki od predmeta uzorkovani su zbog provođenja metalografskih analiza i analiza izotopa. U planu je izdavanje monografije o ostavama Lovas i Vukovar.

- I. Drnić sudjeluje u projektu ARHKIDS - Djetinjstvo u protopovijesti na jugu Karpatske kotline (IP-2019-04-2520) voditeljice dr. sc. Darie Ložnjak Dizdar iz Instituta za arheologiju u Zagrebu.

- S. Mihelić sudjeluje u projektu PREHISTRIA – Prapovijesni lovci i sakupljači u Istri i obližnjim regijama: obrasci života tijekom kasnog pleistocena. Voditelj dr. sc. Ivor Janković iz Instituta za antropologiju (2020-2024).

- S. Mihelić voditelj je Radne skupine 4 u okviru projekta „Integrating Neandertal Legacy: From Past to Present“ (skraćeno: Ineal, oznaka CA19141) u sklopu programa COST (European Cooperation in Science & Technology), financiranog ih Okvirnog programa Europske unije Horizon 2020.

- S. Mihelić sudjeluje u projektu „Underground Built Heritage as catalyser for Community Valorisation“ (skraćeno: Underground4Value, oznaka CA18110) u sklopu COST programa, financiranog ih Okvirnog programa Europske unije Horizon 2020.
- Matični broj znanstvenika: 261645 (Ivan Radman-Livaja, viši znanstveni suradnik)
Horizon 2020 Project ARIADNEplus (funded by the European Commission under Grant Agreement n. 823914 [H2020-INFRAIA-2018-1-823914]), suvoditelj radne skupine 15.3.2 - Image annotation (I. Radman-Livaja)
- projekt Korpus barbarsko-keltskog novca u Hrvatskoj (T. Bilić, u suradnji s dr. Peterom Kosom, Narodni muzej Slovenije)
- projekt Coin Hoards of the Roman Empire, Oxford University (<http://chre.ashmus.ox.ac.uk/content/collaborations>) (T. Bilić, M. Nađ)
- rad na kreiranju korpusa novca sa lokaliteta SZ Hrvatske iz fundusa AMZ-a (determinacija, obrada, stručno-znanstvena evaluacija, analiza) za potrebe izrade doktorske disertacije „Optjecaj novca na području Gornje Panonije južno od rijeka Mure i Drave od 193. godine do kraja Zapadnog Rimskog Carstva“ (M. Nađ).
- Suradnik na istraživačkom projektu Hrvatske zaklade za znanost [IP-2019-04-5513] "milOrd: Razvoj i naslijeđe viteških redova u Hrvatskoj" (Sirovica).
- Suradnik na projektu Hrvatske zaklade za znanost (UIP-2017-05-2152) „ProHeritage : Kulturni krajolik: model valorizacije, zaštite, upravljanja i korištenja kulturne baštine“ (Sirovica).
- Management Committee Member to COST Action [CA18128 HR]: SEADDA-Saving European Archaeology from the Digital Dark Age (Sirovica).
- Associate Member to Horizon 2020 project ARIADNEplus funded by the European Commission under Grant Agreement n. 823914 [H2020-INFRAIA-2018-1-823914] (Sirovica).

7.2. Publicirani radovi

(Napomena: Navode se samo oni radovi koji su klasificirani kao znanstveni rad.)

Đukić, Franković, Mihelić, *Arheološka topografija općine Lovas u svjetlu istraživanja 2011., 2017. i 2018. godine*, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu 53, 2020, 47-77.

McClure, S., Zavodny, E., Novak, M., Balen, J., Potrebnica, H., Janković, I. & Kennett, D., *Paleodiet and health in a mass burial population: The stable carbon and nitrogen isotopes from Potočani, a 6,200-year-old massacre site in Croatia*. *International journal of osteoarchaeology*, 30 (4),2020, 507-518. doi:10.1002/oa.2878.

P. C. Ramsel, I. Drnić, *And now...something completely different! The new early La Tène Oberndorf – Sisak fibula typ.* In: J. Vuković, M. Ljustina, M. Spasić (eds.), *Arhaika 7-8*, 2019-2020, Beograd, Filozofski fakultet, 131-148.

I. Drnić, *The Scordisci - A story from the verge of the La Tène world, Unité et diversité du monde celtique / Unity and Diversity in the Celtic World*, *Acts du 42e colloque international de l'AFEAF (Prague, 10-13 May 2018)*, Gilles Pierrevelcin, Jan Kysela, Stephan Fichtl (eds.), 2020.

I. Drnić, *Griffins from the Danube. Early La Tène sword in decorated scabbard from Sotin, Eastern Croatia*, *Studia Hercynia* 24/2, 98-126, 2020.

D. Kušan Špalj, *Roman settlement Aquae Iasae - recent discoveries in the sanctuary area*, *Acta musei, Tiberiopolitani*, vol.3, Strumica 2020, 171-184.

D. Kušan Špalj, *Aquae Iasae (Varaždinske Toplice) – ranokršćanski horizont*, *Zbornik 1. Skupa hrvatske ranokršćanske arheologije (HRRANA)*, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb 2020, 308-320.

A Retiarius 'Trident from Siscia?, *Arheološki radovi i rasprave* 19, 2020, 31-52 (I. Radman-Livaja)

A late Roman knife from Siscia, in I. Radman-Livaja and T. Bilić (eds.), *Monumenta marmore aereque perenniora, A Volume Dedicated to Ante Rendić-Miočević*, *Collectanea Archaeologica Musei Archaeologici Zagrabiensis*, vol. 3, Zagreb, 2020, 442-453 (I. Radman-Livaja)

The Roman conquest of Segestica/Siscia, in I. Drnić (ed.), *Segestika i Siscija, naselje s početka povijesti / Segestica and Siscia, A settlement from the beginning of history*, exhibition catalogue, Zagreb, 2020, 183-200. (I. Radman-Livaja i I. Drnić)

The population of Siscia in the light of epigraphy, in Aaron W. Irvin (ed.), *Community and identity at the edges of the classical world*, Wiley-Blackwell, Hoboken, 2021, 47-62 (I. Radman-Livaja)

M. Bunčić, *Muzejski rad dr. Zdenka Vinskog – terenska istraživanja, izložbe i rad na zbirkama*. (Summary: The museum work of Dr. Zdenko Vinski – field research, exhibitions, and collections), u: M. Jarak, M. Bunčić (ur.), *Zdenko Vinski - život i znanstveni rad*. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 2016. godine., *Collectanea archaeologica Musei archaeologici Zagrabienensis* 4, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za arheologiju, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 107-136.

M. Bunčić, A. Solter, *Ta ova je godina dobra počela samo da nije B. i G.'a. Trgovina arheološkim nalazima početkom 20. stoljeća na primjeru Srijemske Mitrovice. / This year would have started well if only it were not for B. and. G. The antiquites trade in Sremska Mitrovica at the turn of the 20th century.*, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* LIII, 2020, 203-227.

T. Bilić: *Aliena pecunia. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požega / Aliena pecunia. The collection of Roman coins confiscated in the Ustashe Požega Camp*. *Opera Varia Musei Archaeologici Zagrabienensis* 3. Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020.

T. Bilić, I. Radman-Livaja (ur.): *Monumenta marmore aereque perenniora*. Zbornik radova u čast Anti Rendiću-Miočeviću, *Collectanea archaeologica Musei archaeologici Zagrabienensis* 3, Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020.

T. Bilić: *Mit o "svetim trokutima" temeljenima na "sunčevom kutu" – analiza "astronomije" ranih Slavena*, *Studia mythologica Slavica* 23/2020: 35-50.

T. Bilić, *From Salona to the Milky Way: The Epitaph of Constantina (?) from Manastirine*, u I. Radman-Livaja, T. Bilić (ur.), *Monumenta marmore aereque perenniora. Zbornik radova u čast Anti Rendiću-Miočeviću*, *Collectanea Archaeologica Musei archaeologici Zagrabienensis* 3, Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020: 82-91.

T. Bilić, I. Radman-Livaja, *Ante Rendić-Miočević – curriculum vitae*, u I. Radman-Livaja, T. Bilić (ur.), *Monumenta marmore aereque perenniora. Zbornik radova u čast Anti Rendiću-Miočeviću / A volume dedicated to Ante Rendić-Miočević*, *Collectanea Archaeologica Musei archaeologici Zagrabienensis* 3, Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020: 9-15.

T. Bilić: *Mlađeželjeznodobni numizmatički nalazi s područja Siska / Late Iron Age numismatic finds from the area of Sisak*, in I. Drnić (ed.), *Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti / Segestica and Siscia – A Settlement from the Beginning of History*, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020: 150–159.

T. Bilić, *Greek-Illyrian coinage of the central Adriatic region: an overview*, *Latina et Graeca*, 38/2020: 7–19.

M. Nađ, *Srebrni krajcari Jana Vitovca*, in Škiljan, I. (ed.), *Jan Vitovec – češki vitez, zagorski grof*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna, 2020.

Tkalac, H., Nađ, M., *Numizmatička povijest županjske Posavine*, Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja, 2020.

Solter A., *Zdenko Vinski u vrtlogu Drugoga svjetskog rata / Zdenko Vinski in the Vortex of World War II* in: M. Jarak, M. Bunčić (eds.), *Zdenko Vinski - život i znanstveni rad*, Zagreb 2020, 35-49 [engl. 47-49].

Sirovica, Filomena, Paraman, Lujana, Tresić Pavičić, Dinko, *Possibilities of Retrospective Monitoring and Value Loss Assessment of the Site Damaged by Continuous Stone Exploitation: Sutlija hill above Trogir, Croatia*, in: Miloglav, Ina (ed.), *Proceedings from the 6th scientific conference Methodology and Archaeometry*, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 37–55.

I. Cvitan, Biblioteka "Ksenija i Zdenko Vinski", u: M. Jarak, M. Bunčić (ur.) Zdenko Vinski – život i znanstveni rad : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 2016. godine, 2020.

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

- I. Drnić izabran u zvanje znanstvenog suradnika
- Na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (21. veljače 2020.) obranjena je tema doktorske disertacije pod naslovom Kasnosrednjovjekovno prstenje iz Slavonije i Srijema u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu, mentor: K. F. (M. Bunčić)
- rad na doktorskoj disertaciji „Optjecaj novca na području Gornje Panonije južno od rijeka Mure i Drave od 193. godine do kraja Zapadnog Rimskog Carstva“ (M. Nađ)
- rad na doktorskoj disertaciji „Ostave mazinskog tipa“ (A. Bertol Stipetić).
- Na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (veljača 2020.) obranjena je tema doktorske disertacije pod naslovom Josip Brunšmid i razvoj arheologije kao znanstvene discipline u kontinentalnoj Hrvatskoj, mentor: R. Š.-K. (Solter)
- obranjen sinopsis/tema doktorske disertacije „Stratifikacija carskog kulta i imperijalna ideologija moći u rimskoj Panoniji“ – sinopsis doktorske disertacije, pri Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Zadru, 12. 06. 2020. (O. Domiter)
- nastavak rada na disertaciji „Povijest Siscije kroz prizmu epigrafičkih kamenih spomenika“ pri Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (H. Ivezić)

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

- Suorganizacija stručnog dokorskog skupa Europske škole za protopovijest u Bibracte (*6th Doctoral Meeting of the European School of Protohistory Bibracte*) s temom „Occupying Space during the Bronze and Iron Ages: from Sites to Landscapes“, 09-10. 03.2020 (M. Rakvin)
- Suorganizacija znanstvenog skupa Hrvatskog arheološkog društva *Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji*, Sisak, 5. – 9. 10. 2020. (J. Balen, I. Drnić)

- Referat pod naslovom “Novootkriveni stari nalazi siscijanskih tesera u fundusu AMZ-a: preliminarna analiza”, Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, Sisak, 5. – 9. 10. 2020. (I. Radman-Livaja)

- Međunarodni znanstveni skup *Dvije strane pojasnog jezičca – Avari na sjeveru i jugu kaganata*, Vinkovci, Hotel Admiral, 6. - 8. veljače 2020.

Organizatori: Gradski muzej Vinkovci, Arheološki muzej u Zagrebu

Znanstveni i organizacijski odbor: A. R. P. (Gradski muzej Vinkovci), A. Dugonjić (Arheološki muzej u Zagrebu), K. F. (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), Ž. D. (muzejski i znanstveni savjetnik u mirovini), A. C. (Podunajské múzeum v Komárne), T. S. I. (Institut za arheologiju)

Stručnjaci iz deset europskih zemalja, kroz pet panela, raspravljali su o najnovijim otkrićima u polju avarodobne arheologije i smjernicama za daljnja istraživanja. Interes predavača nadmašio je prvotna očekivanja, budući da već neko vrijeme nije bilo tematskog skupa s Avarima u fokusu, što za hrvatsku arheologiju predstavlja veliki plus, budući da nas prezentira kao inicijatore okupljanja zainteresiranih stručnjaka. Predavanja su organizirana u dva dana (6. i 7. veljače), dok je 8. veljače u Zagrebu organiziran posjet izložbi Avari i Slaveni u Arheološkome muzeju u Zagrebu.

- Međunarodni znanstveni skup *Tajne željeza - od sirovine do željeznog predmeta / Secrets of iron - from raw material to an iron object*

Zagreb, Galerija AMZ-a, 10. – 11. rujna 2020.

Organizatori: Institut za arheologiju, Arheološki muzej u Zagrebu

Za organizatora: T. Sekelj Ivančan (IARH), koordinatorice: M. Bunčić, D. Kušan Špalj (AMZ)

Tema: proizvodnja željeza, arheologija, geologija

U okviru rada na znanstveno-istraživačkom projektu TransFER održan je 7. međunarodni znanstveni skup srednjovjekovne arheologije Instituta za arheologiju pod nazivom „Tajne željeza - od sirovine do željeznog predmeta / Secrets of iron - from raw material to an iron object“. Organizator skupa je Institut za arheologiju u suradnji s Arheološkim muzejom u Zagrebu. Na skupu je prezentiran jedan videofilm, održana su 23 izlaganja i prezentirano je devet postera.

8.2. Stručni skupovi

- Arheološki stručni kamp

Arheološki stručni kamp održan je u sklopu projekta „Prehistory Adventure“. Relevantna stručna znanja o pretpovijesnoj baštini, načini njezine prezentacije i promocije te edukacija o arheološkoj baštini u muzeju i izvan njega. Svojim vrlo sadržajnim programom Arheološki stručni kamp okrenut je stručnoj javnosti; muzealcima, arheolozima, profesorima povijesti te studentima povijesti, arheologije, muzeologije i srodnih smjerova, no brojne teme bit će zanimljive i široj publici. U okviru Arheološkog stručnog kampa raspravljat će se o stručnim sadržajima i područjima primjene različitih metodologija u interpretaciji pretpovijesnog razdoblja, s fokusom na razdoblje srednjeg paleolitika. Program kampa koncipiran je oko nekoliko tematskih cjelina, a to su međunarodni virtualni okrugli stolovi, ciklus predavanja vrhunskih znanstvenika i istraživača paleolitika, skup predavanja na temu edukacije o paleolitičkoj baštini u okviru obrazovnih ustanova i izvan njih, te o načinima prezentacije i interpretacije paleolitičke baštine. U suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje na kampu je bila izložena i problematika podučavanja pretpovijesti u školama izložena iz perspektive stručnjaka koji se bave obrazovanjem.

Vrijeme održavanja: 09.11-13.11.2020

Mjesto održavanja: Galerija Arheološkog muzeja u Zagrebu i on-line

Organizatori: Sanjin Mihelić i Marta Rakvin

Sudionici:

- o Zorica Babić (Arheološki muzej u Zagrebu), „Popularizacija pretpovijesne zbirke stalnog postava Arheološkog muzeja u Zagrebu školskoj populaciji“
- o dr. sc. Ivor Janković (Institut za antropologiju), „Neandertalci – daleki rođaci“
- o Okrugli stol „Upravljanje paleolitičkom baštinom“ (Management of Palaeolithic Heritage), moderator: Sanjin Mihelić (Arheološki muzej u Zagrebu)
- o dr. sc. Jacqueline Balen (Arheološki muzej u Zagrebu), "Prezentacija i popularizacija arheološke baštine-primjeri dobre prakse"
- o dr. sc. Ivor Karavanić (Sveučilište U Zagrebu, Filozofski fakultet), „Oživljavanje paleolitika: životni stil, prehrana i simbolika lovaca skupljača na jugu Srednje Europe“
- o Ozren Domiter (Arheološki muzej u Zagrebu), Vinko Tarbušković (Agencija za upravljanje Starigradskim poljem), Gordija Marijan (SŠ Hrvatski kralj Zvonimir), "Arheološki susreti u školama – O arheologiji i ulozi muzeja u suvremenom društvu"
- o Duša Šarunić (OŠ Pušča), "Prapovijesna baština u nastavi"
- o Daniel Rafaelić (KIC), "Zora civilizacije i film“
- o Okrugli stol „Turistička valorizacija paleolitičkog nasljeđa“, moderator: Iva Silla (Kazivačica)

- o Anja Bertol Stipetić (Arheološki muzej u Zagrebu), "Prezentacija kulturne baštine u Hrvatskoj putem interaktivnih tehnologija"
- o Darko Komšo (Arheološki muzej Istre), "Hrvatsko stijensko slikarstvo, s naglaskom na otkriće paleolitičkih pećinskih slikarija u Romualdovoj pećini u Istri"
- o Okrugli stol „Pretpovijesne kulturne rute u Europi“ (Prehistoric Cultural Routes in Europe), moderator: Sanjin Mihelić (Arheološki muzej u Zagrebu)
- o Iva Silla (Kazivačica), "Interpretacija baštine kao alat za razumijevanje vrijednosti paleolitičkog nasljeđa"
- o dr. sc. Mario Novak (Institut za antropologiju), "Ljudski kostur – nepresušni izvor spoznaja o životu i smrti drevnih ljudi“

- Festival EU arheologije

Organizatori: Arheološki muzej u Zagrebu, Europsko udruženje arheologa (European Association of Archaeologists)

Predsjedavajući: Felipe Criado-Boado, Sanjin Mihelić

Organizacijski odbor: Jacqueline Balen, Felipe Criado-Boado, Szilvia Fábíán, Marko Mele, Sanjin Mihelić, Hrvoje Potrebić, Ivan Radman-Livaja

Lokalni organizacijski odbor: Ozren Domiter, Ana Đukić, Hana Ivezić, Jana Kopáčková, Martina Korić, Davorka Maračić, Marta Rakvin, Filomena Sirovica

- Pomoć u organizaciji međunarodnog skupa "Roads and Rivers II" Instituta za arheologiju, od 30.11. do 1.12.2020. (H. Ivezić)

- Sudjelovanje na Online stručnim edukacijskim radionicama u sklopu europskog projekta Prehistory adventure u organizaciji Arheološkog muzeja u Zagrebu s izlaganjem: Važnost i potencijali edukacije u muzeju, 4. lipnja 2020. (Z. Babić)

- Sudjelovanje na Arheološkom stručnom kampu europskog projekta Prehistory Adventure u organizaciji Arheološkog muzeja u Zagrebu: Iskustvena šetnja kroz prapovijesnu baštinu s izlaganjem: Popularizacija Pretpovijesne zbirke stalnog postava Arheološkog muzeja u Zagrebu školskoj populaciji, 9. - 13. studenog 2020. (Z. Babić)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Bratje po orožju - elite starejše železne dobe

Dolenjski muzej Novo mesto; 25.10.2019. – 2.2.2020.

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Dolenjski muzej Novo mesto, Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Autori izložbe: Hrvoje Potrebica i Borut Križ

Kustos izložbe: Jacqueline Balen

Oblikovanje i grafička priprema izložbe: Srećko Škrinjarić, Maja Rudolf Marković

Braća po oružju – elite starijeg željeznog doba

Gradski muzej Požega: 10.3.-23.4.2020.

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Dolenjski muzej Novo mesto, Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Gradski muzej Požega

Autori izložbe: Hrvoje Potrebica i Borut Križ

Kustos izložbe: Jacqueline Balen

Ksenija Vinski-Gasparini – dama hrvatske arheologije

Arheološki muzej u Zagrebu, 28.10.2019.-3.2.2020.

Autorica izložbe: Ana Solter

Stručne suradnice: Jacqueline Balen, Maja Bunčić

Likovni postav izložbe: Slađana Latinović

Izrada replike: Marina Gregl

Grafičko oblikovanje: Srećko Škrinjarić

Tehnička služba: Ivan Troha, Robert Vazdar

U povodu stogodišnjice rođenja prve kustosice Pretpovijesnog odjela Arheološki muzej u Zagrebu postavio je izložbu Ksenija Vinski-Gasparini – dama hrvatske arheologije. Izložba je organizirana u sklopu projekta Mala povijest AMZ kojim Arheološki muzej u Zagrebu obilježava važne događaje, osobe ili predmete vezane uz dugogodišnju povijest muzeja. Izložba je koncipirana na način da su osobni predmeti Ksenije Vinski-Gasparini stavljeni unutar vitrina i uz pretpovijesne predmete, a dio njezine bogate ostavštine prezentiran je i u dvije izložbene vitrine na 1. i 3. katu Muzeja.

Posjetitelje se poziva da dođu u Arheološki muzej u Zagrebu i pronađu Kseniju Vinski-Gasparini unutar stalnog postava muzeja, te da sjednu za njen stol i na trenutak postanu naša istaknuta muzealka.

Religije kamenog doba

Arheološki muzej u Zagrebu, 11.03.-13.04.2020.

Organizator izložbe: Arheološki muzej Zadar

Autori stručne koncepcije i postava: Natalija Čondić, Ivor Karavanić

Koordinatorica izložbe: Ana Đukić

Tehnička služba: Ivan Troha, Robert Vazdar

Religiozan način mišljenja prisutan je jako dugo i on je jedan od fenomena po kojem se čovjek razlikuje od ostalih zemaljskih bića. Svrha izložbe Religije kamenog doba traganje je za njegovim prapočetcima, odnosno ranim manifestacijama simbolike i religije. Stoga se donosi izbor materijalnih dokaza takvog ponašanja u paleolitiku ili starijem kamenom dobu, mezolitiku ili srednjem kamenom dobu te neolitiku ili mlađem kamenom dobu, koji zajedno pokrivaju golem vremenski raspon od približno 3,3 milijuna godina do šest tisuća godina prije sadašnjosti.

Prapovijesna avantura/ Prazgodovinska pustolovščina/ Prehistory Adventure

Galerija Arheološkog muzeja u Zagrebu, 13.02. - 21.03.2020

Gostovanja: Muzej Turopolja (25.09.-16.10), Općina Zreče (21.05.-14.06), Općina Donja Voća (19.10.-05.11.).

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu

Autor izložbe: Marta Rakvin

Oblikovanje i grafička priprema: Srećko Škrinjarić

Napravljeno u Austriji – Uvoz i izvoz u Hallstattu, Strettwegu i Großkleinu tijekom starijeg željeznog doba

Arheološki muzej u Zagrebu, 24. 2. - 1. 3. 2020.

Izložba u sklopu manifestacije Festival EU arheologije

Koordinacija: J. Balen

Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti

Arheološki muzej u Zagrebu (izložba postavljena, ali je 22. 03. 2020. oštećena u potresu)

Gostovanje: Gradski muzej Sisak (izložba postavljena i otvorena 7. 10. 2020., ali je 29.12. 2020. oštećena u potresu)

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu

Autor izložbe: I. Drnić

Oblikovanje i grafička priprema: Studio Šesnić i Turković

- Sudjelovanje u likovnoj koncepciji izložbe *Segestika i Siscija - naselje s početka povijesti*, ožujak 2020. - AMZ; studeni 2020. - Gradski muzej Sisak (S. Latinović)

Prapovijest u rukama

Galerija AMZ, 24.11.-20.12.2020.

Autorice izložbe: Maja Čuka i Đeni Gobić-Bravar, Arheološki muzej Istre u Puli

Oblikovanje postava u Galeriji: Đ. Gobić-Bravar, J. Balen, H. Ivezić, J. Kopáčková

Postav: I. Troha, M. Francki

Koordinacija: H. Ivezić, J. Kopáčková

Izložba prikazuje različite periode pretpovijesti kroz tematike koje su im svima zajedničke: sklonište, hrana i alat, odjeća i nakit te vjera i smrt. Osnovna četiri perioda definirana su i kroz životne aktivnosti koje su ih najjače definirale, tako je paleolitik prikazan kroz lovca-sakupljača; neolitik kroz poljoprivrednika-stočara; brončano doba kroz kovača, a željezno doba kroz vladara. Izložbom se pruža mogućnost slijepim i slabovidnim osobama, ali i svima ostalima, osjetiti pretpovijesne istarske predmete kako bi mogli lakše stvarati slike u mašti dok slušaju priče o pretpovijesnim događanjima i načinu života tadašnjeg čovjeka od samih početaka pa do pojave pisma. Mnogobrojne replike pretpovijesnih predmeta, omogućuju posjetiteljima da ih dodiruju te da ih dožive na svoj način. Osim replika pretpovijesnih predmeta, posjetitelji mogu vidjeti/dodirnuti/osjetiti i dvije rekonstrukcije mjesta ukopa.

Izložbe Avari i Slaveni južno od Drave i Avari i Slaveni sjeverno od Dunava

Organizatori: Arheološki muzej u Zagrebu, Gradski muzej Vinkovci

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu, 1. kat

Vrijeme trajanja: 22. listopada 2019. – 9. veljače 2020.

Autorice stručne koncepcije: Anita Dugonjić (Arheološki muzej u Zagrebu), Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci)

Autori likovnog postava: Slađana Latinović (Arheološki muzej u Zagrebu), Ana Mrazek Lugarov (Atelier ANII)

Autori izložbe Avari i Slaveni sjeverno od Dunava: András Csuthy (Podunajské múzeum v Komárne), Mário Žáčik (Tribečské múzeum v Topoľčanoch), Marek Both (Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine)

Autorice izložbe Avari i Slaveni južno od Drave: Anita Dugonjić (Arheološki muzej u Zagrebu), Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci)

Koordinacija izložbi: Martina Korić (Arheološki muzej u Zagrebu)

Popis sudionika:

Hrvatska:

Anita Dugonjić, Slađana Latinović, Martina Korić (Arheološki muzej u Zagrebu), Pavle Dugonjić, Krešimir Filipec (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), Hrvoje Gračanin (Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), Boris Magdić, Monika Merlin, Ana Mrazek Lugarov (atelier ANII), Mario Novak (Institut za antropologiju), Maja Petrincec (Muzej hrvatskih arheoloških spomenika-Split), Vinita Ramljak, Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci), Pia Šmalcelj Novaković, Juraj Belaj (Institut za arheologiju).

Slovačka:

Marek Both (Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine), Sebastián Bielich, Matúš Gajdoš, Edina Kováčová (Súkromná škola umeleckého priemyslu Hodruša-Hámre), András Csuthy (Podunajské múzeum v Komárne), Igor Furugláš, Peter Jenčík (Slovenské Hradiská), Bíró Gyöngyvér (Faculty of Humanities and Social Science, University of Szeged – Department of Archeology) Lucia Nezvalová, Karol Pieta, Zbigniew Robak (Institute of Archaeology of the Slovak Academy of Sciences), Naďa Profantová (Institute of Archaeology of the CAS, Prague, v.v.i.), Rózsa Zoltán (Castle Headquarters Integrated Regional Development Centre Ltd.), Mário Žáčik (Tribečské múzeum v Topoľčanoch).

Popis stručnih suradnika:

Željka Salopek (Knjižnica filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Zbirka za klasičnu filologiju), Tajana Trbojević Vukičević (Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju), Vlasta Vyroubal (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Antropološki centar).

Lektura i prijevod:

Pavle Dugonjić, Maja Novković, Barbara Smith Demo, Ivana Turčin

Grafičko oblikovanje i priprema: Ana Mrazek Lugarov (Atelier ANII)

Opseg: 33 postera (stadur) s tekstom i fotografijama, 4 postera s ilustracijama žene i ratnika konjanika (stadur), televizor s 3D rekonstrukcijama naselja, televizor s fotografijama, 2 rekonstrukcije konjskog oglavlja, 2 rekonstrukcije pojasa, rekonstrukcija mača, rekonstrukcija oklopa, 2 niske vitrine s bioarheološkim ostacima konja i čovjeka

Tiskovine: Katalog (153. str., naklada 500), deplijan izložbe (hrv. i eng.; naklada 1600), pozivnice (naklada 150).

Web adresa: <http://www.amz.hr/hr/izlozbe/izlozbe/avari-i-slaveni/izlozba/>

Vrsta: arheološka, kompleksna, međunarodna, edukativna, skupna, pokretna

Tema: Međunarodni izložbeni projekt Avari i Slaveni predstavljen je kroz dvije izložbe: hrvatsku izložbu Avari i Slaveni južno od Drave i slovačku izložbu Avari i Slaveni sjeverno od Dunava. Izložbeni projekt pratio je i ciklus događanja koji uključuje šest znanstveno-popularnih predavanja, niz radionica namijenjenih svim dobnim skupinama, zanimljivostima koje su putem mrežne stranice i društvenih mreža dostupne kao dodatne informacije izložbenog projekta, projekt uključuje i izradu modernog nakita inspiriranog avarodobnim motivima i međunarodni kongres za znanstvenike i stručnjake u polju avarodobne arheologije.

Izložba Avari i Slaveni predstavlja dvije populacije iz razdoblja koje se proteže od sredine 6. do sredine 9. stoljeća. U izložbenom postavu predstavljena je arheološka građa koja potječe iz fundusa hrvatskih muzeja (Arheološki muzej u Zagrebu, Gradski muzej Vinkovci, Muzej grada Koprivnice, Gradski muzej Varaždin, Muzej Međimurja Čakovec, Arheološki muzej Osijek, Muzej Brodskog Posavlja, Gradski muzej Sisak, Muzej grada Iloka) i privatnih zbirki (Arheološka zbirka obitelji Zvijerac, Muzejska zbirka obitelji Sajko), uključujući predmete koji su pronađeni prilikom nedavnih arheoloških istraživanja (Institut za arheologiju, Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kaducej d.o.o.) i predmete iz fundusa pojedinih slovačkih muzeja i institucija (Podunajské múzeum v Komárne, Tribečské múzeum v Topolčanoch, Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine, Archeologický ústav SAV Nitra). Navedeno je razdoblje predstavljeno kroz posebno odabrane primjerke nakita, ratničke opreme, poljoprivrednog alata, keramičkih posuda, koštanih predmeta (preko 500 arheoloških predmeta). Uz navedene predmete prikazane su i ilustracije pripadnika avarskog i slavenskog društva koje, uz prikazanu materijalnu ostavštinu, pokazuju značaj hrvatske i slovačke arheološke baštine unutar europskog kulturnog kruga. Izložbe koje predstavljaju središte komunikacije i interakcije dviju udaljenih, a opet bliskih slavenskih država, pokazuju nevjerojatne sličnosti materijala s područja Slovačke i Hrvatske.

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

Izložbe Avari i Slaveni južno od Drave i Avari i Slaveni sjeverno od Dunava

Organizatori: Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej grada Koprivnice

Mjesto održavanja: Galerija Koprivnica

Vrijeme trajanja: 28. veljače – 19. travnja 2020. (Zbog epidemiološke situacije, hrvatski dio izložbe, Avari i Slaveni južno od Drave, nije realiziran)

Autorice stručne koncepcije: Anita Dugonjić (Arheološki muzej u Zagrebu), Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci)

Autori izložbe Avari i Slaveni sjeverno od Dunava: András Csuthy (Podunajské múzeum v Komárne), Mário Žáčik (Tribečské múzeum v Topoľčanoch), Marek Both (Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine)

Autorice izložbe Avari i Slaveni južno od Drave: Anita Dugonjić (Arheološki muzej u Zagrebu), Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci)

Koordinacija izložbi: Martina Korić (Arheološki muzej u Zagrebu)

Grafičko oblikovanje izložbe: Ana Mrazek Lugarov (Atelier ANII)

Grafičko oblikovanje plakata/pozivnica/deplijana: Saša Bogadi (Bogadigrafika d.o.o.)

Postav izložbe: Martina Korić (Arheološki muzej u Zagrebu), Ivan Valent (Muzej grada Koprivnice)

Tehnička izvedba izložbe: Martina Korić (Arheološki muzej u Zagrebu), Ivan Valent, Saša Hrenić (Muzej grada Koprivnice)

Edukativni program: Zorica Babić (Arheološki muzej u Zagrebu), Maša Zamljačanec, Ivan Valent, Vesna Peršić Kovač (Muzej grada Koprivnice)

Marketing i odnosi s javnošću: Robert Čimin, Ivan Valent (Muzej grada Koprivnice)

Gostovanje omogućeno uz potporu: Ministarstvo kulture RH, Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej grada Koprivnice, Grad Koprivnica

Web adresa: <https://www.muzej-koprivnica.hr/stizu-avari-i-slaveni/>

Ostali podaci jednaki kao i ranije navedeno na izložbi u Arheološkom muzeju u Zagrebu.

Pripremni radovi za izložbu Lobor – ranosrednjovjekovno središte moći. Dvadeset godina arheoloških istraživanja.

Autori izložbe: Krešimir Filipec (FFZG), Maja Bunčić (AMZ)

Dvadeset godina sustavnih arheoloških istraživanja na lokalitetu Lobor – Majka Božja Gorska pod vodstvom dr.sc. Krešimira Filipeca, predstojnika Arheološkog zavoda Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, rezultirala su bogatim saznanjima o (srednjovjekovnoj) crkvenoj arhitekturi i pogrebnim običajima, mnoštvom prikupljenog pokretnog arheološkog materijala te se Lobor posljedično, unazad spomenutih dvadeset godina, uzdigao na sam vrh ljestvice najvažnijih srednjovjekovnih lokaliteta (Sjeverne) Hrvatske.

Izložba će prikazati kontinuitet naseljavanja i korištenja loborske gradine unazad nekoliko tisuća godina (od brončanog doba do danas) s naglaskom na ranosrednjovjekovno razdoblje, osobito na crkvenu arhitekturu i skulpturu.

Zbog oštećenja zgrade Arheološkog muzeja u Zagrebu u potresu, na i u kojoj je u tijeku sanacija, planirano otvorenje u siječnju 2021. godine pomiče se na rujan 2021. godine. Zbog promijenjenih okolnosti i uvjeta rada u Muzeju te odgode otvorenja izložbe, tijekom 2020. godine izrađen je vizualni identitet izložbe (logotip, plakat, banner; Atelier ANII) te su započeti radovi na restauraciji i rekonstrukciji koštanog relikvijara. Detaljnije je razrađen koncept izložbe, preliminarni program te plan fotografiranja predmeta za katalog.

Virtualna izložba „Aliena pecunia. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požega“ (autor T. Bilić)

Numizmatički odjel Arheološkog muzeja u Zagrebu, među više od četvrt milijuna predmeta, čuva i numizmatičku zbirku konfisciranu od strane režima kvislinške NDH tijekom Drugog svjetskog rata.

Numizmatičkom analizom dijela zbirke koji obuhvaća antički novac utvrđeno je da zbirka najvjerojatnije potječe iz područja istočnog dijela Savsko-Dravsko-Dunavskog međurječja, koje danas pripada Republici Hrvatskoj. Istovremeno, arhivsko istraživanje rezultiralo je pronalažanjem podataka i donošenjem zaključaka koji se podudaraju s onima dobivenima numizmatičkom analizom.

Moguće su dvije verzije rekonstrukcije okolnosti oduzimanja zbirke: prema vjerojatnijoj varijanti, ona je zaplijenjena u Iseljeničkom i useljeničkom logoru Slavonika Požega tijekom ljeta 1941. godine, no postoji i mogućnost da je oteta nekom lokalnom požeškom kolekcionaru židovske vjere i/ili etničke pripadnosti u gradskoj ispostavi Ustaškog pokreta. Izložba je postavljena povodom Europskih dana arheologije, 19–21.06.

Impresum:

Organizator: Arheološki muzej u Zagrebu

Autor virtualne izložbe: Tomislav Bilić

Stručni suradnici: Miroslav Nađ, Anja Bertol Stipetić

Fotografije: Igor Krajcar

3D virtualna šetnja: Powered by Matterport/ Presented by Tornado 360

Platforma virtualne izložbe: Genial.ly

Marketing i odnosi s javnošću: Davorka Maračić

Izložba i virtualna izložba „Numizmatička povijest županjske Posavine“ (autori Hrvoje Tkalac, Miroslav Nađ)

Izložba Numizmatička povijest županjske Posavine rezultat je suradnje kustosa Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber Županja i Arheološkog muzeja u Zagrebu, tijekom oformljavanja numizmatičke zbirke u županjskom muzeju. Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja čuva različite oblike numizmatičke građe; od kovanica sa mjestom nalaza, različitih poklona bez provenijence, papirnatog novca, te je prilikom obrade ove numizmatičke građe otkriveno da se u ovom muzeju čuva dio srednjovjekovnog skupnog nalaza iz Štitara.

Cilj izložbe je bio prezentirati presjek fundusa numizmatičke zbirke područja županjske Posavine kao i povijesni presjek novca koji se čuva u Zavičajnom muzeju Stjepan Gruber Županja. Na izložbi je prezentiran novac od najranijih perioda 2.-1. st.p.k. (novca Skordiska, Apolonije), Rimskog carskog novca (1-5. st.), srednjovjekovnog (od 13.st.), sve do novca koji je donedavno korišten. Ovakva prezentacija širem dijapazonu javnosti ima za cilj upoznavanje generalnog pregleda monetarne povijest kao i prezentacija materijalne povijesti županjskog područja. Ova izložba ima i za cilj edukativni karakter, te kao pomoćno sredstvo služi kao nadopuna fakultativnoj nastavi povijesti.

Obzirom na nemogućnost posjeta većeg broja posjetitelja zbog epidemioloških razloga, izložba će uskoro biti prezentirana i u svom virtualnom obliku, te će biti dostupna široj publici neovisno o trenutnim ograničenjima.

Impresum:

Organizator: Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja

Autori izložbe: Hrvoje Tkalac, Miroslav Nađ

Stručni suradnici na izložbi: Tomislav Bilić, Anja Bertol Stipetić

Fotografije: Zvonimir Tanocki

Oblikovanje i grafička priprema izložbe: Grafika d.o.o., Osijek

Oblikovanje i grafička priprema virtualne izložbe: Bracha, Osijek

- T. Bilić i M. Nađ bili su suradnici na izložbi Moderne galerije Damir Mataušić – kritička retrospektiva, 1974.–2020. (rujan–listopad 2020.).

Organizacija izložbe: Moderna galerija

- T. Bilić i A. Bertol Stipetić bili su suradnici na izložbi Numizmatička povijest županjske Posavine Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber Županja (prosinac 2020.–)

Organizacija izložbe: Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja

- T. Bilić bio je suradnik na izložbi Gradskog muzeja Križevci Prapovijesne metalurške kulture križevačkog područja (rujan–studeni 2020.)

Organizacija izložbe: Gradski muzej Križevci

- A. Bertol Stipetić i M. Nađ bili su suradnici na virtualnoj izložbi Arheološkog muzeja u Zagrebu *Aliena pecunia*. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požega (lipanj 2020.)

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu

- T. Bilić bio je suradnik na izložbi Arheološkog muzeja u Zagrebu *Segestika i Siscija - naselje s početka povijesti* (listopad 2020.–)

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Gradski muzej Sisak

Iz školskih udžbenika povijesti_remix

Arheološki muzej u Zagrebu; www.amz.hr ; <https://amz.hr/hr/virtualni-muzej/izlozbe/iz-skolskih-udzbenika-povijesti-remix/>

17. 4. 2020. - traje još uvijek

Autor(i) stručne koncepcije: Zorica Babić

Autor(i) likovnog postava: Zorica Babić

Stručni suradnici: Jacqueline Balen, Maja Bunčić, Ivan Radman - Livaja, Igor Uranić

Marketing, PR: Davorka Maračić

Fotografije: Igor Krajcar

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu): www.amz.hr

Vrsta: arheološka, povijesna, edukativna, samostalna

U nastavi povijesti osnovnih i srednjih škola koriste se raznovrsni udžbenici, čitanke, radne bilježnice, atlasi i slični ostali materijali. Osim tekstualnog, oni su ilustrativnog i fotografskog sadržaja. Mnoge fotografije i slične reprodukcije prikazuju spomenike iz određenog razdoblja prošlosti. U udžbenicima povijesti petih i šestih razreda osnovne škole te prvim i drugim razredima srednjih škola često su prikazani spomenici koji se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu, najčešće upravo u njegovom stalnom postavu. Najvjerniji i najčešći posjetitelji Arheološkog muzeja u Zagrebu upravo su učenici osnovnih i srednjih škola. Imajući sve navedeno u vidu, muzejska pedagoginja Zorica Babić 2011. godine realizira izložbu s naslovom “Iz školskih udžbenika povijesti” na kojoj prezentira izvornu spomeničku građu koja se u udžbenicima pojavljuje na fotografskim reprodukcijama. Uz izložbu, tiskan je i katalog u kojem je kroz svojevrsnu katalošku prezentaciju predmeta ispričana i njegova životna/povijesna priča. Samim time, osim svoje kataloške funkcije, ova publikacija dobila je i edukativan, interaktivan i didaktički karakter te može poslužiti kao pomoćno nastavno pomagalo u nastavi povijesti.

Devet godina nakon postavljanja izložbe “Iz školskih udžbenika povijesti”, svijet je zatekla nepredviđena situacija - pandemija COVID-19. Zbog svih događanja Arheološki muzej u Zagrebu morao je zatvoriti svoja vrata svim posjetiteljima. Uz to, 22. ožujka 2020. godine dogodio se razorni potres koji je zgradu Muzeja dodatno oštetio te je bilo potrebno evakuirati čitavi stalni postav.

Kao što je već rečeno, najbrojnija publika Arheološkog muzeja u Zagrebu upravo su učenici koji dolaze vidjeti sve ono o čemu uče na nastavi povijesti. Kako je neizgledno kada će se mladi posjetitelji vratiti u Muzej, autorica izložbe “Iz školskih udžbenika povijesti” radi svojevrstni “remix” u virtualnom svijetu. U toj virtualnoj izložbi prikazani su samo oni najpoznatiji predmeti koji se pojavljuju fotografijom u svim hrvatskim udžbenicima za nastavu povijesti. Svaki prikazani predmet ima i svoje poveznice koji potiču prema daljnjem istraživanju. Ova virtualna izložba “Iz školskih udžbenika povijesti” je edukativna, interaktivna i didaktička. Namijenjena je svima, posebno djeci i mladima te nastavnicima povijesti.

Korisnici: raznovrsna publika, mladi, školarci, nastavnici povijesti (Z. Babić)

Ksenija Vinski-Gasparini – dama hrvatske arheologije

Arheološki muzej u Zagrebu, 28.10.2019.-3.2.2020.

Autorica izložbe: Ana Solter

Stručne suradnice: Jacqueline Balen, Maja Bunčić

Likovni postav izložbe: Slađana Latinović

Izrada replike: Marina Gregl

Grafičko oblikovanje: Srećko Škrinjarić

Tehnička služba: Ivan Troha, Robert Vazdar

U povodu stogodišnjice rođenja prve kustosice Pretpovijesnog odjela Arheološki muzej u Zagrebu postavio je izložbu Ksenija Vinski-Gasparini – dama hrvatske arheologije. Izložba je organizirana u sklopu projekta Mala povijest AMZ kojim Arheološki muzej u Zagrebu obilježava važne događaje, osobe ili predmete vezane uz dugogodišnju povijest muzeja. Izložba je koncipirana na način da su osobni predmeti Ksenije Vinski-Gasparini stavljeni unutar vitrina i uz pretpovijesne predmete, a dio njezine bogate ostavštine prezentiran je i u dvije izložbene vitrine na 1. i 3. katu Muzeja.

Posjetitelje se poziva da dođu u Arheološki muzej u Zagrebu i pronađu Kseniju Vinski-Gasparini unutar stalnog postava muzeja, te da sjednu za njen stol i na trenutak postanu naša istaknuta muzealka.

MALTA'S ARCHAEOLOGY THROUGH THE AGES

Arheološki muzej u Zagrebu, 11. – 23. veljače 2020.

Autori: Sharon Sultana, David Cardona, Nathaniel Cutajar

Koordinator: Filomena Sirovica

Tehnička služba: Ivan Troha

Izložba je organizirana u sklopu Festivala EU arheologije kao programa međunarodne koji u prvi plan dovodi arheološku baštinu Europske unije povodom hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije. Izložba plakata pod nazivom „Arheologija Malte kroz vjekove“ daje uvid u glavna arheološka nalazišta na Malti i Gozu, od prvog naseljavanja Malte u neolitik pa sve do srednjeg vijeka. Izložbu dopunjava videozapis koji prikazuje razne muzeje i nalazišta iz tih razdoblja.

Posjetitelji malteških otoka, površine svega 316 km², obično podcjenjuju potrebno trajanje boravka pa se na kraju mnogi zavjetuju da će se vratiti daljnjem istraživanju. Ono što joj nedostaje u veličini i prirodnim resursima, Malta svakako nadoknađuje bogatstvom kulturne baštine koja je rezultat ostavštine raznih naroda koji su kroz stoljeća, tijekom više od 7000 godina, zbog različitih okolnosti boravili na Malti, sve do dana kada je Malta stekla neovisnost 1964. godine. Unatoč maloj površini, Malta ima tri lokaliteta na UNESCO-ovom Popisu Svjetske baštine: pretpovijesne megalitske hramove, hipogej u Ħal-Saflieni i glavni grad Valletta.

U sklopu programa održano je predavanje: Sharon Sultana, The Wonders of the UNESCO World Heritage Megalithic Temples of Malta, 12. veljače 2020.

Tajne rimskog izvorišta - u susret izložbenom objektu Arheološkog parka Aquae Iasae

Organizator: Arheološki muzej u Zagrebu

Mjesto održavanja: Arheološki park Aquae Iasae u Varaždinskim Toplicama

Vrijeme trajanja: listopad-studen 2020. (nastavak od svibnja 2021.)

Autorica izložbe: Nikoleta Perok

Stručna suradnica: Dora Kušan Špalj

Grafičko oblikovanje izložbe: Nikolina Jelavić Mitrović, Dora Kušan Špalj

3D rekonstrukcije i projekt izložbenog objekta: Studio Kušan

Restauratorski radovi: Zottman GmbH

Tehnička izvedba izložbe: Havojić Gradnja

Opseg: 9 kamenih spomenika, 12 interpretacijskih ploča i legendi

Korisnici: djeca, odrasli

Vrsta izložbe: edukativna, informativna

Tema:

Izložba kamenih spomenika postavljena je uz rimsku baziliku u Arheološkom parku u Varaždinskim Toplicama, kao svojevrsna najava njihovog trajnog smještaja na lokalitetu, u budućem izložbenom objektu. Radi se o 9 od ukupno 50-ak izuzetno vrijednih spomenika nađenih u istraživanjima izvorišnog bazena (2011.-2013. g.), a koji su bili posvećeni raznim božanstvima vezanim uz zdravlje i ozdravljenje. Izložba je svečano otvorena 2.10.2020. godine u suradnji s TZ Varaždinske Toplice i Gradom Varaždinske Toplice (koji je i financirao otvorenje i trošak tiska deplijana). Izložba je bila otvorena tijekom listopada, svake subote i nedjelje od 14 do 18 sati, zahvaljujući volonterima iz V. Toplica. U planu je ponovno otvorenje izložbe od proljeća 2021. godine te bi na taj spomenici, do njihovog trajnog smještaja u adekvatnom objektu, bili dostupni javnosti.

Dvije pretpovijesne riznice Portugala – arheološka nalazišta Côa i Lagar Velho

Muzej grada Kaštela; 31. 01. – 29. 02. 2020.

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej grada Kaštela

Autori izložbe: Ana Cristina Araújo and Ana Maria Costa (Archaeosciences Laboratory LARC|DGPC); Vânia Carvalho (Leiria Museum), Bruno Navarro, Thierry Aubry, Dalila Correia (Fundação Côa Parque)

Kustos izložbe: Nina Gostinski (AMZ)

Koordinator: Ivanka Kamenjarin (MGK)

Oblikovanje i grafička priprema izložbenih panoa: Nedjeljko Špoljar (Sensus Design Factory)

Oblikovanje i priprema plakata izložbe: Dominik Žanić (MGK)

Tehnička realizacija postava: Ante Jureškin i David Milić (MGK), Ivan Troha (AMZ)

Marketing i odnosi s javnošću: Helena Martinac (MGK), Davorka Maračić (AMZ)

Dvije pretpovijesne riznice Portugala – arheološka nalazišta Côa i Lagar Velho

Gradski muzej Virovitica; 05. 03. – 01. 04. 2020.

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Gradski muzej Virovitica

Autori izložbe: Ana Cristina Araújo and Ana Maria Costa (Archaeosciences Laboratory LARC|DGPC); Vânia Carvalho (Leiria Museum), Bruno Navarro, Thierry Aubry, Dalila Correia (Fundação Côa Parque)

Kustos izložbe: Nina Gostinski (AMZ)

Koordinator: Sanja Baškarad, Mihaela Kulej (GMVT)

Oblikovanje i grafička priprema izložbenih panoa: Nedjeljko Špoljar (Sensus Design Factory)

Oblikovanje i priprema plakata izložbe: Srećko Škrinjarić (AMZ), Ivan Borbaš (GMVT)

Tehnička realizacija postava: Ivan Fagleš (AMZ), Martko Kolesarić, Miroslav Barunac, Daniel Čalić (GMVT)

Marketing i odnosi s javnošću: Ivan Borbaš (GMVT), Davorka Maračić (AMZ)

Dvije pretpovijesne riznice Portugala – arheološka nalazišta Côa i Lagar Velho

Arheološki muzej Naroná; 02. 10. – 02. 12. 2020.

Organizacija izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Arheološki muzej Naroná

Autori izložbe: Ana Cristina Araújo and Ana Maria Costa (Archaeosciences Laboratory LARC|DGPC); Vânia Carvalho (Leiria Museum), Bruno Navarro, Thierry Aubry, Dalila Correia (Fundação Côa Parque)

Kustos izložbe: Nina Gostinski (AMZ)

Oblikovanje i grafička priprema izložbenih panoa: Nedjeljko Špoljar (Sensus Design Factory)

Oblikovanje i priprema plakata izložbe: Srećko Škrinjarić (AMZ)

Tehnička realizacija postava: Mladen Francki

Koordinacije izložbenih projekata

- Rad na pripremi projekta Festival EU arheologije (H. Ivezić, I. Radman-Livaja, O. Domiter, J. Kopačkova, N. Gostinski)

- Pomoć oko koordinacije izložbe u sklopu Festivala EU arheologije - Malta's Archaeology through the Ages (H. Ivezić)

- Pomoć oko koordinacije predavanja Sharon Sultane iz organizacije Heritage Malta u sklopu Festivala EU arheologije - The wonders of the UNESCO World Heritage Megalithic Temples of Malta (H. Ivezić)

- Pomoć u koordinaciji izložbe Prehistory Adventure od 13.03 do 21.3.2020. (H. Ivezić)

- Koordinacija izložbe Raskošna i asketska Indija, autora Branka Kladarina u Galeriji AMZ od 6. do 16. listopada 2020. (H. Ivezić)

- Koordinacija izložbe Prapovijest u rukama, autorica Geni Gobić Bravar i Maje Čuke iz AMI u Galeriji AMZ od 24.11.2020. do 15.1.2021. (H. Ivezić)

Najava izložbe Snovi o Egiptu

- Naziv izložbe: Najava izložbe Snovi o Egiptu

- Mjesto održavanja i prostor: Rovinj, Muzej grada Rovinja
- Vrijeme trajanja: Svibanj – Listopad 2020.
- Autor(i) stručne koncepcije: Igor Uranić
- Autor(i) likovnog postava
- Opseg (broj eksponata): 6
- Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)
- Vrsta
- umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna
- tuzemna, međunarodna
- studijska, retrospektivna, edukativna, informativna
- skupna, samostalna
- pokretna
- Tema (kratak opis) Izložba je odgođena za 2021. godinu ali je postavljena najava u vidu mini izložbe na temu odnosa raznih epoha Europe prema faraonskom Egiptu. Koristili su se predmeti iz fundusa AMZ i iz Muzeja grada Rovinja.
- Korisnici (kome je izložba namijenjena) Svi

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

Tomašanci-Palača, naselja iz mlađega kamenog, bakrenog i brončanog doba, urednica: Jacqueline Balen, Katalozi i monografije 17, Arheološki muzej u Zagrebu, naklada: 400 primjeraka, oblikovanje: S. Škrinjarić, Sensus Design Factory, ISBN 978-953-8143-35-9

EU Archaeology festival, urednik: S. Mihelić, uredništvo: J. Balen, O. Domiter, H. Ivezić, J. Kopačkova, M. Korić, H. Potrebica, I. Radman-Livaja, M. Rakvin, F. Sirovica, prijevod: A. Đukić, dizajn: Sensus Design Factory, naklada: 1000 primjeraka, ISBN 978-953-8143-37-3

Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti, katalog izložbe (I. Drnić, autor i urednik)

Ž. Demo, M. Bunčić, A. Dugonjić, Stalni postav Srednjovjekovne zbirke – Vodič, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 2020.

Ž. Demo, M. Bunčić, A. Dugonjić, Permanent exhibition of the Medieval collection – Guide, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 2020.

Zdenko Vinski - život i znanstveni rad. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 2016. godine., *Collectanea archaeologica Musei archaeologici Zagrabiensis* 4, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za arheologiju, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, ur.: M. Jarak, M. Bunčić

T. Bilić: *Aliena pecunia. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požega / Aliena pecunia. The collection of Roman coins confiscated in the Ustashe Požega Camp. Opera Varia Musei Archaeologici Zagrabiensis* 3. Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020.

T. Bilić, I. Radman-Livaja (ur.): *Monumenta marmore aereque perenniora. Zbornik radova u čast Anti Rendiću-Miočeviću, Collectanea archaeologica Musei archaeologici Zagrabiensis* 3, Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu / The Archaeological Museum in Zagreb, 2020.

Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3. serija, sv. 53/2020. (glavni urednik T. Bilić)

Tiskana je monografija *Liber i mumija* (ur. Igor Uranić) u obliku prikaza povijesti tih dvaju spomenika te niza recentnih znanstvenih radova grupe autora sa područja lingvistike, grafologije, radiologije, te datiranja.

- kalendar *Andautonija* 2021

- EU Archaeology festival, urednik: S. Mihelić, uredništvo: J. Balen, O. Domiter, H. Ivezić, J. Kopačkova, M. Korić, H. Potrebica, I. Radman-Livaja, M. Rakvin, F. Sirovica, prijevod: A. Đukić, dizajn: Sensus Design Factory, naklada: 1000 primjeraka, ISBN 978-953-8143-37-3

10.1. Tiskovine - oblikovanje, prijelom i priprema za tisak monografija, časopisa, zbornika radova i letaka (S. Škrinjarić)

- Knjižica “Dvije pretpovijesne riznice Portugala / Two major archives of Portugal's prehistory“
  - Knjižica “Indija: dolinom Inda i dalje / India: Indus Valley and beyond“
  - Knjiga pjesama Drage Štambuka “Zlato i prah kraljeva“, ISBN 978-953-8143-43-4
  - Katalog izl. “Iskustvena šetnja kroz prapovijesnu baštinu/Izkustveni prehod skozi dediščino prazgodovine/Experiental walk through Prehistoric heritage“, ISBN 978-953-8143-40-3
  - Monografija “Tomašanci-Palača: naselja iz mlađega kamenog, bakrenog i brončanog doba /Tomašanci-Palača: Settlements of the Late Stone, Copper and Bronze Age“, ISBN 978-953-8143-35-9
  - Časopis „Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu“ 3. ser., vol. 53 (2020), ISSN 0350-7165
  - Izrada prijedloga layouta časopisa „Godišnjak Staze željeznog doba Podunavlja“ br. 1/2021
  - Deplijan izložbe “Iskustvena šetnja kroz prapovijesnu baštinu / Izkustveni prehod skozi dediščino prazgodovine/ Experiental walk through Prehistoric heritage“
  - Deplijan arheološkog stručnog kampa “Prapovijesna avantura/ Prazgodovinska pustolovščina“
  - Deplijan arheološkog stručnog kampa “Neandertalci, daleki rođaci ili divljaci iz prošlosti / Neandertalci, starodavni sorodnici ili divjaci iz preteklosti“
  - Deplijan izložbe “Prapovijest u rukama / Prehistory in hands“
  - Deplijan izložbe “Aquae Iasae, tajne rimskog izvorišta“
  - Deplijan izložbe u GM Požega “Braća po oružju, elite željeznog doba“
  - Deplijan „Iron Age Danube Route“
  - Deplijan „Archaeological Route: In the footsteps of the Warriors – Early Iron Age in te Golden Valley“
- Ukupno S. Škrinjarić: oblikovanje i priprema za tisak 15 višestraničnih publikacija s ukupno 867 str.; računalna obrada 872 fotografije i crteža te oblikovanje 15 naslovnica

10.2. Tiskovine - oblikovanje, prijelom i priprema za tisak izložbenih postera i plakata (S. Škrinjarić)

- Izložba „Dvije pretpovijesne riznice Portugala / Two major archives of Portugal's prehistory“
- oblikovanje 6 plakata dimenzija 70 x 100 cm, (po 2 kom različitih plakata za izložbe u: GM Virovitica, AM Narona, MG Kaštela), računalna obrada 6 fotografija
- Izložba „Croatian Archaeological Heritage“
- oblikovanje 8 postera dimenzija 120 x 210 cm, računalna obrada 21 fotografije i crteža

Izložba u GM Požega “Braća po oružju, elite željeznog doba“, oblikovanje 1 plakata dimenzija 70 x 100 cm, oblikovanje 1 banner dimenzija 100 x 420 cm, oblikovanje 1 jumbo plakata dimenzija 500 x 237 cm, računalna obrada 18 fotografija

Izložba projekta „Prehistory Adventure“, oblikovanje i prijelom 9 plakata dim. 70 x 100 cm, računalna obrada 18 fotografija, blikovanje i prijelom 10 kom postera dim. 100 x 210 cm, računalna obrada 114 fotografija

Izložba „Religije kamenog doba“, oblikovanje i prijelom 1 plakata dimenzija 70 x 100 cm, računalna obrada 1 fotografije

Znastveni kongres „7th International Scientific Conference on Medieval Archaeology“, oblikovanje 1 postera dimenzija 70 x 100 cm (D. Doračić, M. Brauns), računalna obrada 13 fotografija

Ciklus javnih predavanja „Indija: dolinom Inda i dalje / India: Indus Valley and beyond“, oblikovanje i prijelom 26 plakata dimenzija 70 x 100 cm, oblikovanje i prijelom 1 plakata dimenzija 76,5 x 203 cm, računalna obrada 139 fotografija

Manifestacija „Festival EU arheologije – Made in Austria“, oblikovanje i prijelom 18 vizuala razl. dimenzija (70 x 100; 21 x 100; 100 x 210 cm), računalna obrada 45 fotografija

Ciklus koncerata klasične glazbe „Glazbeni salon AMZ“, oblikovanje i prijelom 5 plakata dimenzija 70 x 100 cm, računalna obrada 20 fotografija

Manifestacija „Scena AMZ 2020.“ – predavanja/predstavljanja knjiga, oblikovanje i prijelom 3 plakata, računalna obrada 7 fotografija

Ukupno S. Škrinjarić: oblikovanje 91 postera, informativnih ploča, plakata, vizuala i obavjesti; računalna obrada 347 fotografija i crteža.

10.4. Tiskovine - oblikovanje izložbenih legendi i manjih vizuala

Oblikovanje 137 izložbenih legendi, naslovnice za Zbornik radova Zdenko Vinski – život i znanstveni rad, 9 natpisa (radno vrijeme, zabrane i upozorenja – potres i COVID-19)

Ukupno S. Škrinjarić: oblikovanje 137 izložbenih legendi, 1 naslovnice i 9 natpisa

10.5. Tiskovine - poslovi vezani uz nakladništvo AMZ; dodijela ISBN brojeva (S. Škrinjarić)

Dodijeljivanje ISBN broja izdanjima AMZ

Ukupno je dodijeljeno 6 ISBN brojeva za 6 publikacija u nakladništvu AMZ

10.6. Audiovizualna građa

10.7. Elektroničke publikacije – e-book, e-najave i e-pozivnice (S. Škrinjarić)

- Oblikovanje 7 e-pozivnica (za nazive izložaba vidi popis tiskovina)

- Oblikovanje 91 e-najave (web vizuala za izložbe i posebna događanja - za nazive izložaba i posebnih događanja vidi popis tiskovina)

- Oblikovanje Božićne/Novogodišnje e-čestitke AMZ 2020./2021.

Ukupno S. Škrinjarić: oblikovanje 7 e-pozivnica, 91 web vizuala i 1 e-čestitke

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

- Vodstva (4) po izložbi Avari i Slaveni. (M. Korić)

- Obavljeno 10 stručnih vodstava po lokalitetu u Varaždinskim Toplicama, te 20 po lokalitetu u Ščitarjevu (D. Kušan Špalj, N. Perok).

- Održano je 80 stručnih vodstava po stalnom postavu i privremenim izložbama Muzeja za 1557 posjetitelja. Uključimo li još stručna vodstva po zbirkama stalnog postava i privremenim izložbama tijekom održavanja radionica, broj se povećava za 28 vodstava i 319 posjetitelja/korisnika..

Sve zajedno bilo je 108 stručnih vodstava za 1876 posjetitelja. (Z. Babić)

Ovaj broj stručnih vodstava i posjetitelja odnosi se na period od 1. 1. 2020. do 13. 3. 2020.

Nakon toga uslijedilo je zatvaranje Muzeja uslijed pandemije COVID-19, te nakon 22. 3.

2020. potpuno zatvaranje Muzeja zbog velikih oštećenja zgrade uslijed potresa što je onemogućilo otvaranje Muzeja u svibnju 2020. nakon tzv. "lockdown-a". (Z. Babić)

Stručna vodstva po knjižnici za studente muzeologije koji su obavljali praksu u Muzeju.

11.2. Predavanja

- kolegij *Osnove muzejskog rada* na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za studente 3. godine studija, ljetni semestar (J. Balen)

- kolegij *Muzeologija* na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, ljetni semestar (J. Balen)

- J. Balen je u sklopu programa koji je osmislila A. Bertol Stipetić *Muzej iza kulisa* održala predavanje pod nazivom *Što je muzej* (5.3.)

- S. Mihelić održao je predavanje *Between Scylla and Charybdis – or managing and operating a heritage institution during the dictatorship (and taste) of consumer society* na skupu „Muzeoforum“ Slovenskoga muzejskog društva u Narodnom muzeju Slovenije, Ljubljana, 20. 01. 2020.

- I. Drnić održao predavanje za studente arheologije Sveučilišta u Zadru *Latenska kultura i*

mlađe željezno doba južne Panonije, (Zadar, 14. 05. 2019.)

- *Negirati ili memorirati povijesnu realnost? - O muzealnosti, nekonvencionalno* – gostujuće predavanje u sklopu kolegija Uvod u muzeologiju pri Katedri za muzeologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (nositeljica: prof. dr. sc. Žarka Vujić) (O.Domiter)

- *The Crake Lectureship in Classical Studies, Mount Allison University*, gostujući predavač (I. Radman-Livaja)

Tijekom trajanja izložbe *Avari i Slaveni* u 2020. g. održana su tri predavanja u Arheološkom muzeju u Zagrebu:

- 15. siječnja 2020. u 19 h, Hrvoje Gračanin (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Odsjek za povijest) – „Avari i Slaveni u srednjem Podunavlju - pogled jednog povjesničara“

- 29. siječnja 2020. u 19 h, Mario Novak (Institut za antropologiju) – „Avari i Slaveni na tlu kontinentalne Hrvatske – (bio)arheološka perspektiva“

- 31. siječnja 2020. u 12 h, Hrvoje Gračanin (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Odsjek za povijest) – „Avari i Slaveni u srednjem Podunavlju - pogled jednog povjesničara“

- predavanje „Vrijednost arheološkog zapisa i mogućnosti njezina mjerenja“ na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (1. lipnja 2020.) u sklopu kolegija „Metodologija arheoloških istraživanja“ (Sirovica).

11.3. Radionice i igraonice

- sudjelovanje u Zimskoj arheološkoj školi, 13.3. u organizaciji Katoličke klasične gimnazije i Povijesnog društva Požega (J. Balen)

- organizacija Okupljanja u školama (5 radionica) u okviru projekta Prehistory Adventure na području Zagreba i u Donjoj Voći, veljača-studenj 2020. (M. Rakvin)

- organizacija 4 stručne radionice u okviru projekta Prehistory Adventure, lipanj 2020. (M. Rakvin)

- organizacija ciklusa radionica (3 radionice) za odrasle „Kožarstvo u pretpovijesti“ u sklopu projekta Prehistory Adventure, rujanj 2020 (M. Rakvin)

Tijekom 2020. godine, u periodu od 1. 1. do 31. 3., održano je 28 radionica vezane za stalni postav Arheološkog muzeja u Zagrebu te povremene izložbe, u kojima je sudjelovalo 319 korisnika. Održane su sljedeće radionice:

OBRADA METALA - 2 radionice

IZRADA NAKITA - 5 radionica

PIŠEMO I ČITAMO HIJEROGLIFE – 9 radionica

EGIPATSKA PIRAMIDA – 4 radionice

UŠABTI - 1 radionica

KOŽARSTVO I TEKSTIL - 1 radionica

GRČKE VAZE - 3 radionice

Održao se posebno organizirani Ciklus radionica za odrasle na temu KERAMIKA u tri termina tijekom mjeseca siječnja. Na svakom terminu sudjelovalo je 17ero odraslih korisnika. (Z. Babić)

11.4. Ostalo

- Organizacija i realizacija manifestacije *European Archaeology Days* na nacionalnoj razini i na razini Arheološkog muzeja u Zagrebu, od 19. do 21. lipnja 2020. (A. Bertol Stipetić).

- *Arheološki susreti* – program popularizacije arheologije kao izvannastavne aktivnosti u osnovnim i srednjim školama. U suradnji s Gimnazijom u Đakovu napravljene su teme za on-line izbornu nastavu arheologije (J. Balen)

- Snimanje filma *Broken exhibition* o oštećenoj izložbi Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti (S. Bogojević Narath, I. Drnić). Sudjelovanje na Međunarodnom festivalu arheološkog filma (Split, 4. 11. 2020.) i MUVI 8 (Zagreb, 17. 12. 2020).

- provedeno 7 stručnih studentskih praksi za studente muzeologije (O.Domiter)

- D. Doračić je u 2020. godini bio mentor za izradu stručnog rada za zvanje muzejskog tehničara pristupnicima J.J., S.I., K.T., K.M., F.D., D.M., D.G., I.B. i M.K-H.

- u okviru konzervatorsko-restauratorskog odjela, stručno usavršavanje na području konzerviranja i restauriranja arheoloških predmeta od metala obavili su pod mentorstvom D. Doračića S.P. iz Dubrovačkih muzeja, student Odjela za umjetnost i restauraciju I. G. te B.B. iz Muzeja grada Zagreba.

- pod mentorstvom M. Gregl stručno usavršavanje na području konzerviranja i restauriranja keramičkih predmeta obavila je M.P. iz Gradskog muzeja Vinkovci.

NOĆ MUZEJA

Pedagoški odjel svake godine brine o čuvanju stalnog postava i privremenih izložbi, kao i stručna vodstva tijekom manifestacije Noći muzeja. Ove godine sudjelovali su studenti arheologije i srodnih studija, neki su bili kostimirani kako bi dočarali izložbu Avari i Slaveni i na taj način su vodili posjetitelje kroz izložbe. Ukupno je sudjelovalo 11 studenata. (Z. Babić)

MUZEJ IZA KULISA - ŠKOLA U MUZEJU

U prvoj polovici 2020. godine Arheološki muzej u Zagrebu organizirao je stručne radionice i predavanja pod nazivom Muzej iza kulisa - Škola u muzeju. Autorica programa bila je

kustosica Anja Bertol Stipetić, koordinatorica programa bila je viša kustosica pedagoginja Zorica Babić. Inspiracija za ovaj program došla je iz čestih upita posjetitelja poput tko su ljudi koji rade u Muzeju, čime se sve bave, kako predmeti pristižu u muzej, kako se osmišljavaju različita događanja i radionice te kako se provode. Odgovore na takva i još brojna druga, slična ili različita, pitanja daje upravo škola u muzeju “Muzej iza kulisa”. Ovaj iznimni program obuhvaća desetak predavanja različitog sadržaja, ali na istu temu - kako zapravo jedan muzej djeluje u svoj svojoj cjelini. Zanimljiva i popularna predavanja, popraćena i praktičnim dijelom, dala su svim sudionicima priliku osjetiti na trenutak kako je to biti muzealcem. Prva stručna radionica i predavanje održalo se 5. ožujka na temu “Što je muzej?”, predavačica je bila dr. sc. Jacqueline Balen, muzejska savjetnica. Druga stručna radionica i predavanje održalo se 12. ožujka na temu “Izložbeni prostor u muzeju”, predavačica je bila Anja Bertol Stipetić, kustosica. Uz ta dva predavanja, planirano je bilo još dodatnih 8 predavanja i radionica, no nažalost nisu se održali zbog pandemije COVID-19 i oštećenja zgrade nakon potresa. Na ova dva događanja ukupno je sudjelovalo 30 odraslih osoba. (Z. Babić)

DIDAKTIČKI VIRTUALNI MATERIJALI

Obzirom na stanje pandemije i oštećenja zgrade muzeja u potresu, dogodila se nemogućnost aktivnog i fizičkog rada s posjetiteljima. Zbog toga je osmišljeni raznovrsni didaktički virtualni materijali, posebno namijenjeni školskoj populaciji, odnosno onim najbrojnijim fizičkim posjetiteljima u vrijeme normalnog stanja. Materijali su izrađeni na nekoliko tema poput “Aquae Iasae - Varaždinske Toplice”, “Avari i Slaveni”, “Bakreno doba”, “Vučedolska kultura”. Svaka tema obrađena je individualno u mrežnoj (web) platformi i/ili aplikaciji koja ju najbolje prati, pa su tako korištene web platforme genia.ly, wordwall, padlet, aplikacije za izradu video sadržaja te igrifikacije sadržaja poput educaplay i jigsaw. Didaktički virtualni materijali vidljivi su na mrežnim stranicama muzeja te su dodatno o tome obaviješteni nastavnici osnovnih i srednjih škola. Autorica svih materijala je viša kustosica pedagoginja Zorica Babić. (Z. Babić)

MUZEJ ZA MUZEJE

Edukacijski program Muzej za muzeje u organizaciji Tehničkog muzeja Nikole Tesla okuplja zagrebačke muzeje koji su stradali u potresu u prostorijama Tehničkog muzeja Nikole Tesla. Tako je Arheološki muzej u Zagrebu sudjelovao u periodu od 23. do 26. lipnja te od 3. do 4. listopada s radionicama Pišemo i čitamo hijeroglife i Egipatska piramida. Voditeljica i autorica radioničkih programa je viša kustosica pedagoginja Zorica Babić. Ukupno u oba puta sudjelovalo je 788 korisnika. (Z. Babić)

EDUKATIVNI PROGRAM SEGESTIKA I SISICIJA

U ožujku 2020. godine Arheološki muzej u Zagrebu imao je u planu otvoriti veliku izložbu *Segestika i Siscia - naselje s početka povijesti*, autora Ivana Drnića. No, uslijed pandemije COVID-19 i razornog potresa 22. ožujka, iako već postavljena, izložba se nažalost nije mogla prezentirati javnosti. Ne očekujući navedenu situaciju, tijekom siječnja i veljače 2020. godine intenzivno su se pripremali raznovrsni edukativni materijali i programi za spomenutu izložbu. Tako su se izradili posebni QR-kodovi koji su trebali biti aplicirani unutar postava izložbe s različitim sadržajima poput: memory igre (pamtilice) s predmetima predstavljenima na izložbi, rasporedom i načinom prijave na radionice za djecu i mlade, opisnim tekstom za pojedinu radionicu namijenjenu školskoj populaciji. Osmišljene su tri vrste edukativnih radionica za djecu i mlade: Igračke, Kasnohalštatski ratnik i Tkanje.

Opis radionice *Igračke* - posebnu skupinu keramičkih predmeta iz Siska čine minijaturne posude koje često imitiraju stvarne, a za koje se smatra da predstavljaju igračke. Ovaj program osmišljen je i prilagođen svim uzrastima jer se svi vole igrati. Tijekom radionice sudionici bi iz različitih materijala stvarali svoje igračke, modele i igre.

Opis radionice *Kasnohalštatski ratnik* - temeljem idealne rekonstrukcije i ilustracije kasnohalštatskog ratnika i njegova konja napravljeno za potrebe izložbe, umjetnica i dizajnerica Ana Mrazek Lugarov i viša muzejska pedagoginja Zorica Babić osmislile su i izradile modele kasnohalštatskog iz tanke iverice (tzv. Šperploče) zajedno s konjem. Tijekom radionice sudionici su trebali usvojiti znanja o ratničkoj opremi, vrsti ratnika i vrsti ratovanja te tom sloju društva u kasno halštatsko doba (kasno starije željezno doba) te bi svoje znanje prenijeli na spomenute modele koje bi dalje dovršili ukrašavanjem i apliciranjem daljnjih detalja.

Opis radionice *Tkanje* - na ovoj radionici sudionici bi se upoznali na koji se način izrađivala odjeća u prošlosti, kako je nastajala tkanina za odjeću i iz kojih se sve materijala ona mogla proizvoditi. Uz to, svaki sudionik bi na prethodno nabavljenim malim tkalačkim stanovima, učio tkati platno.

Kao što je prethodno spomenuto, program uz izložbu *Segestika i Siscia* cijeli je pripremljen, no nije se mogao realizirati zbog zatvaranja muzeja uslijed pandemije COVID-19, a potom zbog velikih oštećenja nakon potresa 22. ožujka. U tijeku je obnova muzeja te se nakon obnove planira odmah postaviti i otvoriti spomenuta izložba tijekom kojeg bi se realizirali svi navedeni edukativni programi. (Z. Babić)

Manifestacija povodom otvorenja Arheološkog parka Andautonija održana je 16. i 17. svibnja 2020. (najavljena latinskom izrekom - *Forsan et haec olim meminisse iuvabit* - možda će biti ugodno jednom sjetiti se ovih jada). Zbog specifične epidemiološke situacije koncept predstavljanja lokaliteta i aktivnosti Arheološkog parka sastojao se u individualnom obilasku, a za sve dodatne informacije i pitanja posjetitelji su se mogli obratiti voditeljima Parka. Osim stalnih interpretacijskih ploča s informacijama o lokalitetu i nalazima, postavljene su i tzv. mobilne interpretacijske ploče koje su posjetitelje upućivale na koji način da individualno sudjeluju u rimskim igrama (s loptama, žetonima, orasima) ili saznaju razne zanimljivosti o svakodnevnom životu u rimskom gradu („jeste li znali...“, o rimskoj školi i sl.). Tijekom manifestacije ulaz je bio besplatan, a Park je posjetilo oko 350 posjetitelja.

U sklopu muzejske akcije *Zagreb dok ga još ni bilo – prije 1094.*, na istočnom platou Knjižnice Jelkovec postavljen je oponašak miljokaza cara Maksimina Tračanina. (O. Domiter)

Pomoć u provedbi Arheološkog stručnog kampa Prehistory Adventure - *Iskustvena šetnja kroz povijesnu baštinu*, od 9. do 13.11.2020. (H. Ivezić)

Tijekom ožujka 2020. studentica M. A. G. D. obavila je stručnu praksu u muzejskoj knjižnici. Tijekom svibnja 2020. studentica anglistike i informatologije L. H. obavila je stručnu praksu u muzejskoj knjižnici.

- član Organizacijskog odbora Arheološkog muzeja u Zagrebu za Festival arheologije Europske unije te koordinator događanja vezanih uz predstavljanje Republike Malte (Sirovica).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- J. Balen dala je izjavu o zaštitnim arheološkim istraživanjima na obilaznici oko Belog Manastira za Glas Slavonije

- O Arheološkom parku Andautonija izvještavali su razni portali (vecernji.hr, vg.danas.hr, culturenet.hr dr.), radijske postaje (Radio Sljeme, II program HRT, Radio Velika Gorica, Katolički radio i dr.).

- O izložbi *Tajne rimskog izvorišta* u V. Toplicama izvještavali su razni portali (varazdinski.net, evarazdin.hr, hina.hr, regionalni.com,i dr.), a tv priloge o otvorenju izložbe prikazani su u više tv emisija (Dobro jutro Hrvatska, Varaždinska televizija vijesti, Regionalni dnevnik).

- muzejskoj akciji *Zagreb dok ga još ni bilo* izvjestili su: Radio Sljeme, HTV, Hrvatski radio, Katolički radio, Nacional, Dobro jutro, Hrvatska, Znanstveni krugovi, OTV-u te niz internetskih blogova i portala (Pun kufer, Turističke priče....)

- Kreirano je i uređeno te dostavljeno medijima 58 najava, poziva i objava za medije o muzejskim događanjima: održavanje izložbi, gostovanjima izložbi u inozemstvu, predstavljanja knjiga, kulturnih i edukativnih programa i konferencije, edukacijskih programa- radionice i kampovi za djecu, obavijesti o potresu i stradalim predmetima i ostalih aktivnosti i događanja u Muzeju od javnog interesa. Komunikacija s predstavnicima medija nakon objava i dogovaranje davanja izjava za snimanja radijskih i televizijskih priloga. (D. Maračić)

- Organizirane su 2 konferencije za medije:

21. 2. 2020. Predstavljanje Festivala arheologije Europske unije (D. Maračić)

02. 3. 2020. Predstavljanje međunarodnog kulturnog programa "Indija: Dolinom Inda i dalje" (D. Maračić)

O muzejskim projektima, izložbama i ostalim događanjima izvještavali su mediji:

- Tisak: 24 sata, 24 sata večernje izdanje, 24express, 7 Plus Regionalni tjednik, Auto moto i sport, Bravacasa, Cantus, Glas Istre, Glas Koncila, Glas Podravine, Glas Slavonije, Glas Zagorja, Globus, Građevinar, Hrvatski vojnik, Hrvatsko slovo, Jutarnji list, Jutarnji list - Gloria IN, Jutarnji list – Like!, Kana, Kronika požeško-slavonska, Lider, Liječničke novine, Matica, Međimurske novine, Meridijani, Minerva, Nacional, Novi list, Podravski list, Posavska Hrvatska, Slobodna Dalmacija, Školske novine, Varaždinske vijesti, Večernji list, Večernji list – Hrvatska, Večernji list - Svijet, Vijenac, Vinkovački list, Virovitički list, Zadarski list, Zagorski list, Zagreb moj grad

- Radio: Hrvatski katolički radio, Hrvatski radio (1 i 2 program), Radio Sljeme, Radio Valis Aurea, Radio Velika Gorica, Radio 101,

- Televizija:

RTL (emisija: RTL Danas)

HRT1 (emisije: Dnevnik 1, Dnevnik 2, Dnevnik 3, Dobar dan, Hrvatska, Dobro jutro, Hrvatska, Klub 7, Kultura s nogu, Otvoreno, Vijesti iz kulture, Vijesti u 5, Znanstveni krugovi)

HRT2 (emisija: Regionalni dnevnik)

HRT4 (emisije: Studio4, Županijska panorama - Čakovec-Varaždin, Županijska panorama – Šibenik, Županijska panorama - Zagreb)

Jabuka (emisije: Serbus Zagreb, Svakodnevnica)

Mreža TV (emisija: Vijesti)

Nova TV (emisije: Dnevnik Nove TV, IN magazin, Vijesti Nove TV)

RTL (emisije: Ekkluziv, RTL Danas, RTL Direkt)

TV Dalmacija (emisije: Otvoreni studio, Vijesti)

TV Jadran (emisija: Vijesti)

TV Nova Pula (emisija: Vijesti)

Varaždinska TV (emisije: Dnevnik, Vekerica)

Z1 (emisije: Zagrebe, dobro jutro, Vijesti)

- Portali: ams.hr, arhaeologija.hr, arheopress.hr, arhkontur.com, antenazagreb.hr, balkaninsight, bljesak.info, casopiskvaka.com.hr, cro-kultura.com, culturetourist.com, culturnet.hr, dalmatinskiportal.hr, direktno.hr, dnevnik.hr, edutorij.e-skole.hr, evarazdin.net, ezadar.net.hr, fama.com.hr, funmuseums.eu, glashrvatske.hrt.hr, glasistre.hr, glas-slavonije.hr, glorijs.hr, hina.hr, historiografija.hr, hkm.hr, hr.n1info.com, hrmud.hr, hrtturizam.hr, iic.hrvatskagrupa.hr, index.hr, justzagreb.com, jutarnji.hr, kulturauzagrebu.hr, kulturforum-zagreb-org, licegrada.hr, lider.media, magazin.hrt.hr, mdc.hr, metro-portal.hr, nacional.hr, narod.hr, net.hr, novilist.hr, papageno.hu, poslovni.hr, prigorski.hr, prehistoryadventure.eu, ps-portal.eu, radiodux.me, radio.hrt.hr, regionalni.com, scena.hr, slobodnadalmacija.hr, slobodnaeuropa.org, srednja.hr, studentski.hr, theartnewspaper.com, timeout.com, teklic.hr, telegram.hr, total-croatia-news.com, tportal.hr, unesco.org, urbancult.hr, varazdinski.net, vecernji.hr, vg.danas.hr, voca.hr zagreb.hr, zagreb.info, zagrebancija.com, zapad.hr, zgexpress.net, zgkult.eu, zg-magazin.com.hr, zgportal.hr,

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- J. Balen davala je tijekom godine izjave za: Z1 – emisija o Festivalu EU arheologije (26.2.); sudjelovanje na press konferencije povodom otvorenja izložbe *Braća po oružju* (Požega, 3.3.); Radio Valis aurea – o izložbi *Braća po oružju* (3.3.); TV Mreža – o uništenoj građi pretpovijesnih zbirki tijekom potresa; HINA – izjava povodom Kick off projekta „Virtualni arheološki krajolici Podunavlja“; sudjelovanje u emisiji Znanstveni krugovi u vezi projekta „Virtualni arheološki krajolici Podunavlja“ (12.10.); Izjave za TV Student i OTV u vezi održavanja Arheološkog kampa (9.11.)
- I. Drnić dao izjavu o istraživanju podvodnog arheološkog lokaliteta Gnalić za HRT (emisije Dnevnik i More, 24.08. 2020.)
- I. Drnić dao izjavu o problemu ilegalnog korištenja detektora metala u prikupljanju arheološke za RTL (emisija Potraga, 16. 10.)

- Dođite i doživite Špilju Vindija, Varaždinske vijesti, 25.02.2020. (M. Rakvin)
- Život u Donjoj Voći: problemi. A rješenja?, 7 Plus Regionalni tjednik, 24.03.2020.
- Prehistory Adventure: Iskustvena šetnja kroz prapovijesnu baštinu, Varaždinske vijesti, 05.05.2020.
- Prehistory Adventure, Jabuka TV: Serbus Zagreb, 09/11/2020 (Sanjin Mihelić)
- Prehistory Adventure, Jabuka TV: Serbus Zagreb, 18/11/2020 (Silvija Jacić)
- Održan Arheološki stručni kamp Prehistory Adventure, Zadarski list, 18/11/2020
- Gostovanje u emisiji Povijesne kontroverze s temom *Arheologija i povijest*, Treći program Hrvatskoga radija, 19. 11. 2020. (S. Mihelić)
- Bakar je moj dom, onaj moj izgubljeni pa nađeni zavičaj!, Novi List, 22/11/2020
- Bakar je moj dom, onaj moj izgubljeni pa nađeni zavičaj!, Zadarski List, 22/11/2020
- Mjesto za izlet i istraživanje: *Tajnovita špilja pokraj Varaždina koja je arheološko nalazište svjetske važnosti*, Pun kufer, 05.11.2020.
- *Senzacionalne tajne Romualdove pećine u Istri*, morski.hr, 06.11.2020.
- Predstavljena kulturna ruta i udruga *Staza željeznog doba Podunavlja*, t-portal.hr, 23.07.2020 (S. Mihelić, M. Rakvin)
- Gostovanje u emisiji *Dobro jutro Hrvatska!*, HRT, predstavljanje IADR, 13. 08. 2020. (M. Rakvin)
- Izjava za prilog *Varaždinske televizije* i *Dobro jutro Hrvatska* o otvorenju izložbe *Tajne rimskog izvorišta* (2.10.) (D.Kušan Špalj)
- Gostovanje u emisiji "Dobar Dan, Hrvatska" na HRT-u, vezano za projekt Festival EU arheologije (H. Ivezić)

12.3. Predavanja

- Predstavljanje knjige *Numizmatički nalazi ispod dubrovačkog episkopalnog kompleksa / Numismatic finds underneath the Dubrovnik episcopal centre*, autor I. Mirnik, Dubrovnik: DPDS, 2020. (16.3.) (T. Bilić).

12.4. Promocije i prezentacije

- 16.1. 2020. predstavljanje Kunsttrans Zagreb *We live Art* (koordinacija J. Balen)
- 23.07.2020. u Galeriji Arheološkog muzeja u Zagrebu javnosti je predstavljena Udruga Staza željeznog doba Podunavlja (S. Mihelić, M. Rakvin)

- 1. 10. 2020. godine u Galeriji AMZ predstavljen je projekt „Virtualni arheološki krajolici Podunavlja“. Predstavljanje projekta održano je online zbog epidemioloških mjera (S. Mihelić, J. Balen, A. Bertol Stipetić., M.Rakvin)

12.5. Koncerti i priredbe

- koordinacija koncerta Glazbenog Salona AMZ-a: 1.3. FLAM-A DUO (H. Ivezić i J. Kopačkova)

- koordinacija koncerta Glazbenog Salona AMZ-a: 14.2. Divna Šimatović (H. Ivezić i J. Kopačkova)

12.7. Ostalo

- NOĆ MUZEJA 2020 - Velike obljetnice hrvatskih muzeja -31. 1. 2020.

Program: Ksenija Vinski-Gasparini – dama hrvatske arheologije, Avari i Slaveni

Stalni postav: Pretpovijesna, Egipatska, Antička, Srednjovjekovna i Numizmatička Museum shop – prigodna prodaja muzejskih publikacija i suvenira

Broj posjetitelja: 5488

- Odjel za marketing i odnose s javnošću izradio je protokole otvorenja izložbi, konferencija za medije i ostvario komunikaciju s protokolom Grada Zagreba, Ministarstvom kulture, Veleposlanstvima. Izrada i slanje poziva za visoke uzvanike i goste za strateški važna događanja muzeja. (D. Maračić)

- Izrada scenarija i moderiranje otvorenja izložbi i press konferencija. (D. Maračić)

- Dobiveno sponzorstvo Gradske plinare Zagreb za izložbu „Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti) (D. Maračić)

- Dobiveno pokroviteljstvo Europskog parlamenta za program „Festival arheologije Europske unije“ (D. Maračić)

- Ažuriranje mailing lista: hrvatski muzeji, korisnici, mediji, osnovne i srednje škole, veleposlanstva (D. Maračić)

- Ažuriranje mailing lista: hrvatski i strani medijski portali i institucije. (M. Korić)

- Noć muzeja: rad u Museum shop-u. (M. Korić, I. Mlinarić).

- Izrađene su klasifikacijske oznake (UDK) bibliografskih jedinica časopisa Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu (serija 3. sv. 53) te bibliografskih jedinica za zbornik radova 12. Susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Organiziranje rada Museum shop-a i osmišljavanje novih suvenira i izrade replika muzejskih predmeta, organizacija promotivne prodaje i prezentacija novih muzejskih suvenira i publikacija; pronalazak novih kanala prodaje za muzejske suvenire i publikacije.

(mr. sc. Sanja Mijač Božek)

- Evidencija posjetitelja Arheološkog muzeja, Galerije AMZ i arheološkog parka Andautonija (prikupljanje i obrada podataka o broju i vrsti - kategorijama posjetitelja u svrhu izrade statističkih izvješća). (mr. sc. Sanja Mijač Božek)

- Izrada koncepta „Virtualni muzej“ i implementacija online uplata donacija, te uređivanje i ažuriranje sadržaja za mrežne stranice. (D. Maračić)

- Implementacija Google Analytics alata za praćenje nove mrežne stranice (D. Maračić)

- Uredništvo mrežnih stranica muzeja. Moderiranje mrežnih stranica (oblikovanje tekstualnih i grafičkih sadržaja). (D. Maračić)

- Uređivanje sadržaja i objava na društvenim mrežama Facebook, Twitter, Instagram, Google My Business, Tripadvisor (D. Maračić)

- Kreiranje i slanje 63 obavijesti o muzejskim događanjima, i slanje e-pozivnica putem poslužitelja za masovno slanje mailova. Ažuriranje liste korisnika koji primaju obavijesti muzeja. U 2020. godini posebno se obratila pozornost na slanje obavijesti o događanjima u Muzeja nakon potresa (D. Maračić)

- Realizacija oglašivačkih kampanja na društvenim mrežama (D. Maračić)

Arheološki muzej u Zagrebu zatvoren je za posjetitelje zbog potrebe sanacije šteta nastalih od potresa. Kontakt s posjetiteljima ostvaruje se organizacijom sadržaja u Galeriji AMZ, online programom preko Zoom platforme, objavama na mrežnim stranicama Muzeja, zatim preko obavijesti za javnost koje se šalju putem maila i na društvenim mrežama.

- Dovršena kvantitativna demografska analiza muzejskih posjetitelja za razdoblje 2015.-2016. godine (O.Domiter).

- U suradnji sa odjelom za marketing napisani su tekstovi za mrežnu stranicu muzeja vezani uz zaštitu pojedinih predmeta iz stalnog postava muzeja nakon potresa (D. Doračić).

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Online posjećenost AMZ-a u 2020. godini - mrežne stranice								
	Online zbirke	Virtualne/online izložbe	Virtualne ture kroz muzej	Online edukativni programi (radionice, predavanja i sl.)	Online događanja uživo (otvorenja, vodstva i sl.)	Newsletter	Ostalo (zabava za djecu i mlade, vodiči kroz stalni postav, 3D modeli predmeta)	Ukupno
Mrežne stranice muzeja (broj pojedinačnih posjeta)	0	97	975	343	0	1030	1120	3565
Ukupno	0	97	975	343	0	1030	1120	3565

Online posjećenost AMZ-a u 2020. godini - društvene mreže i video kanali						
	Broj pregleda	Broj pratitelja	Broj lajkova	Broj komentara	Broj dijeljenja sadržaja	Ukupno
Facebook	6513	14829	9641	369	416	31768
Instagram	534	2116	5140	125	0	7915
Twitter	1064	440	182	1	98	1785
YouTube	2346	118	18	0	14	2496
Ukupno	10457	17503	14981	495	528	43964

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDOVJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	298		161	1.712	2.010	784	390	5.488		6.662	8.672
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	569				569					0	569
GRUPE - odrasli (broj osoba)	92				92					0	92
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	1.115				1.115					0	1.115
GRUPE - srednja škola (broj osoba)	595				595					0	595
GRUPE - studenti (broj osoba)	12				12					0	12
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNIKA (broj osoba)	100				100					0	100
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	291				291					0	291
UKUPNO:	2.781	0	161	1.712	4.493	784	390	5.488	0	6.662	11.155

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH – 3,5%
- lokalna samouprava – 66,0 %
- vlastiti prihod – 5,0 %
- sponzorstvo
- donacije – 7,0 %
- EU fondovi – 3,0 %
- prihodi od osiguranja – 15,5 %

15.2. Investicije - 161.244,39 kn

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

16.2. Ostalo

Tehnički poslovi

- Sudjelovanje u postavljanju izložbe Avari i slaveni sjeverno od Dunava u Galeriji Koprivnica. (M. Korić)

- Svečano zatvaranje izložbe Avari i Slaveni sjeverno od Dunava u sklopu Festivala EU arheologije - Arheološki muzej u Zagrebu, 8. veljače 2020, 14,30 sati

Dan slovačke arheološke baštine proslavljen je na svečanom zatvaranju izložbe Avari i Slaveni sjeverno od Dunava, koja je dio velikog međunarodnog izložbenog projekta nazvanog Avari i Slaveni, u organizaciji Arheološkog muzeja u Zagrebu i Gradskog muzeja Vinkovci, u suradnji s Muzejem dunavske regije u Komárnu.

Govornici: Sanjin Mihelić (Arheološki muzej u Zagrebu), Anita Rapan Papeša (Gradski muzej Vinkovci), András Csuthy (Muzej dunavske regije u Komárnu)

Njegova Ekselencija, gospodin Peter Susko, veleposlanik Republike Slovačke u Republici Hrvatskoj.

- Kustosice Srednjovjekovnog odjela M. Bunčić i A. Dugonjić primile su godišnju nagradu Hrvatskog arheološkog društva za program popularizacije (za 2018. godinu): projekt popularizacije baštine Arheološkog muzeja u Zagrebu pod nazivom Branimirova godina. (Palača Matice hrvatske, 18. veljače 2020.)

- Anita Dugonjić (AMZ) i Anita Rapan Papeša (GMV) primile su godišnju nagradu Hrvatskog muzejskog društva za međumuzejsku suradnju za rad na izložbi Avari i Slaveni. (Muzej suvremene umjetnosti, 16. listopada 2020.)

Konzervatorsko-restauratorski-odjel:

Sudjelovanje u zaštiti i evakuaciji građe iz stalnog postava muzeja nakon potresa 22. ožujka (V. Mesarić, D. Doračić)

Izrada rekonstrukcija (ognjišta, peći i kuće) te sudjelovanje u postavljanju izložbe *Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti* u Arheološkom muzeju u Zagrebu i Gradskom muzeju Sisak (V. Mesarić)

IZRADA SUVENIRA

U 2020. godini je izliveno je i ispatinirano ukupno **724** raznih suvenira izrađenih od gipsa i akristala te izrađeno **14** silikonskih kalupa (V. Mesarić).

OSTALO

Poslove organizacije rada konzervatorsko-restauratorskog odjela, nabave potrošnog materijala, jednostavnijih popravaka i održavanja opreme, te ostale slične i administrativne poslove proveo je voditelj odjela u dogovoru s ravnateljem.